

— Izhaja ob 4. zjutraj. —
Stane mesečno Din 25.—; za in-
semstvo Din 40.— neodvezna.
Opisi po tarifi.
Uredništvo:
Ljubljana, Knašova ulica št. 5/1.
Telefon št. 2074 in 2064; pomoči tudi
št. 2034.
Rekopis se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2056.Inštalni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2098.Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem črk. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha čelo 78.980.
Wien, Nr. 105.341.

Ljubljana, 7. novembra.

Sedaj je objavljeno uradno, da se v par dneh v Parizu podpisuje prijateljski pakt med Jugoslavijo in Francijo. S tem se formalno zaključuje akcija, o kateri se je govorilo in pisalo že tako dolgo, katere zaključek pa se je odlagal nenavadno dolgo na očeno nezadovoljnost celotne naše javnosti.

Oficijelne napovedi prijateljskega pakta med našo kraljevino in Francijo so izzvale v vsej naši državi splošno zadoščenje. Malokateri akt naše vnane politike je izšel iz tako soglasnega razpoloženja javnosti kakor francosko-jugoslovenska prijateljska pogodba. To je njena največja notranja sila, to je moment, ki ga morejo v Franciji oceniti brez najmanjšega pretiranja, z najvišjim taksiranjem. To ni akt diplomatskih aranžiranj, ki vršijo svoje posle na svojo roko, da se mora narod šele polagoma uživati v njihove čine in v konstruirane kombinacije, ali pa se sploh nikdar ne vživi, tako da ostane pogodba v času potrebne realizacije le — kos papirja.

Sklepanje prijateljskih paktov v duhu Locarna je danes najobčajnejše diplomatsko delo v Evropi. Nova pogodba se tedaj uvrsti kot nekaj povsem normalnega, odgovarjajočega duhu časa, med slične pogodbe moderne dobe.

Ali pogodba vendarle ni tako enostavna. Njena poglobljena značilnost je v tem, da se je sklenila šele sedaj in da se je njen podpis odlašal tako nenavadno dolgo. Češkoslovaška in Rumunija, naši zavezanci v Mali antanti, imata že davno slični prijateljski pogodbi s Francijo, dasi gotovo nihče ne bi mogel trditi, da ste ti dve državi boljše prijatelji vodilne kontinentalne velesile. Vrh tega se soglasno povdarja na vseh merodajnih mestih, da je novi pakt samo formalna potrditev tega, kar faktično že dolgo obstoja, najmanj vso povojno dobo, da pa stvarno ne prinaša ničesar novega.

Odlaganje podpisa pogodbe, ki je bila parafirana že dve leti, je bilo predmet razpravam pri nas že ponovno, vselej na nejevoljo celotne naše javnosti. Vsakdo je vedel, da mu je vzrok ozir na Italijo. Prav tako kakor je danes jasno vsakomur, da bo Italija ona država, ki se s podpisom nove prijateljske pogodbe najbolj nezadovoljna.

Rimske politike osnovno načelo je bilo, doseči vodstvo ali celo nekaj politični protektorat nad državami Podonavja, osobito pa Balkana. Zato je želela, da ji Francija v tem predelu pusti prosti rok, da pokaže formalno in faktično tu svoj desinteresa, kar bi šele ustvarilo predpogoj za italijansko predomnanost.

Sklepanje prijateljske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo je smatrala Italija za tuje poseganje v njeno interesno sfero. Zato je diplomatska obzirnost v Parizu in Beogradu računala z italijansko občutljivostjo, kar je bilo seveda mogoče le v dobi, ko je našo vnano politiko vodil dr. Momčilo Ninčič. Takrat so gospodje diplomatije prišli na idejo, ki naj poišče tako formulo, da bosta zadovoljni obe strani, v prvi vrsti pa seveda Italija. Tako se je poskušalo doseči prijateljski pakt v troje; prijateljstvo in arbitražo naj bi si garantirale Francija, Italija in Jugoslavija skupno.

Ali tudi v tej obliki ni šlo. Rim se nikakor ni hotel sprijazniti z mislijo, da bi francoski vpliv segal tudi na Balkanski polotok, kjer se on krčevito poteguje za vlogo generalnega nadzorika in «protektorja».

S tiranskim pogodbom je Italija pokazala, kako si predstavlja svoje politično vodstvo na Balkanu. S tem momentom se je razkrilo slehernemu, koliko smemo računati na obzirnost Rima tudi, ako smo sami obzirni do njega, in sicer obzirni v najvišji meri. Dr. Ninčiča oportunistične kombinacije do se sesule v nič in naša vnana politika je sedaj morala kreniti na samostojno pot. Prvi zelo markantni mejnik na tej poti je baš francosko-italijanska prijateljska pogodba.

Naglašajo se, da pakt ne vsebuje ničesar, kar bi se tolmáčilo zoper Italijo. Ni treba, da bi bilo v njem baš to, in natančno napisano. Razumemo pa ga dobro tako pri nas kot v Parizu. Pakt ni naperjen zoper nikogar, a vendar bo avtomatično zadela onega, ki se bo sam naperil zoper francosko-jugoslovensko prijateljstvo, kodificirano v njem. Enostavna politična logika je, da bo zadela ob obe državi, kdor bo eni želel in pripravil hudo. Ne vemo in gotovo ne bomo izvedeli, kaj se je za tak slučaj dogovorilo v Parizu, ali očitano poimovanje pakta samo se ne more usmeriti drugače nego na način, koristen obema prijateljicama.

O izolaciji Jugoslavije tedaj ne more biti govora. Mi nismo tako neznatna država, da bi nas bilo mogoče prepušiti kratkoma italijanski interesni sferi. Naša pozicija se kljub italijanskim obkroževalnim poskusom nikakor ne more označevati za slabo. Za Podo-

Prijateljski pakt s Francijo

V četrtek se podpisuje v Parizu prijateljska in arbitražna pogodba med Francijo in Jugoslavijo. — Vznemirjenje v Italiji. — Šefi opozicije o pomenu pogodbe. — Kaj pravi bivši zunanji minister dr. Ninčič. — Danes odpotuje dr. Marinković v Pariz

Beograd, 7. novembra p. Vprašanje prijateljskega pakta med našo državo in Francijo, ki se podpisuje te dni v Parizu, je izzvalo v diplomatskih krogih največje zanimanje. To vprašanje zanima tudi vse evropske kabinete, kar se najbolj vidi iz velikega zanimanja vseh poslanikov.

Danes je zunanega ministra dr. Marinkovića posetil skoro ves diplomatski zbor. Posebno značilno je, da je italijanski poslanik general Bodrero ostal zelo dolgo pri zunanjem ministru. Po konferenci z dr. Marinkovićem je general Bodrero izjavil vašemu dopisniku, da odpotuje nocoj v Rim. Razen tega je general Bodrero izjavil, da ga je dr. Marinković obvestil o vsebini prijateljskega pakta. Opaža se, da so v Italiji zelo nervozni zaradi tega pakta, četudi so bili po določilih rimskega pakta o njem pravočasno obveščeni.

Zunanji minister dr. Marinković potuje v Pariz, jutri ob 4. popoldne. Po določenem programu se bo podpis pakta izvršil na svečan način v četrtek. Dr. Marinković bo še isti dan odpotoval nazaj v Beograd, kjer se njegov povratek pričakuje za nedeljo zvečer. V času dr. Marinkovićevega bivanja v inozemstvu bo vodil posle zunanjega ministristva dr. Kosta Kumanudi.

O samek paktu so šefi političnih skupin podali zelo zanimive izjave.

Svetozar Pribičević je izjavil: To je zelo dobra, resna stvar, ki je bila že prej pripravljena ter že l. 1926 parafirana z določbo, da se podpisuje čim ena prizadetih strank zahteva podpis. Podpis pakta prijateljstva s Francijo je izvrstna stvar. Naša javnost je sprejela z največjim zadovoljstvom utrditev zveze s Francijo. Podpis pakta je samo formalno priznanje zveze naših interesov, naših duš in naših srč. Naravno, da pomenja ta podpis veliko pomirjenje za ves naš narod, ki vidi, da v velikih evropskih vprašanjih, kakor tudi v pojmovanju teh vprašanj nismo osamljeni. Francija je to izvedla že s Češkoslovaško in Rumunijo in mi smo poslednji na vrsti, dasi bi morali biti prvi. Ne verujem, da je točna vest, o kateri se poroča, da je službeno, da se bo pakt samo podpisal in da se bo šele kasneje ratificiral. To bi bilo zelo neprimerno in slabo. Jaz verujem, da bo takoj po podpisu sledila tudi ratifikacija. Vsekakor bo pomemben podpis tega pakta konsolidacijo v srednji Evropi in posebno povojno bo vplival na pobijanje agresivne italijanske politike, ki trdi vedno, da smo mi osamljeni in ki je mnenja, da nas more po mili volji napadati. Ta pakt je sklenjen v locarnskem duhu, vendar pa je gotova stvar, da se bo z njim utrdila možnost obveznosti, po katerih se bodo obe strani branili pred neizvsnimi napadi od tretje strani.

Vodja zemljoradniške stranke

Joca Jovanović

je izjavil: Med Francijo in našo državo obstoji čvrsta solidarnost. Ta čvrstost je tako velika, da mi pakta, zaradi katerega odpotuje dr. Marinković v Pariz, niti ne bi potrebovali. Toda to čvrstost naše solidarnosti, naših teženj za ohranitev miru in stabilizacijo odnošajev v Evropi je treba tudi ma-

nifestirati z mednarodnim aktom. Dobro je, da se že enkrat razbijejo opasne spletke, ki se delajo proti Franciji z njenimi težnjami v jugovzhodni Evropi in proti naši državi, naši varnosti na Balkanu ter njenem položaju v srednji Evropi. Upam, da bo ta pakt prijateljstva predstavil važen datum v naši zunanji politiki.

Stepan Radić

je izjavil: Morem vam samo reči, da je to zelo dobra stvar. Potrebno je, da postane to prijateljstvo, ki je že prej dejansko obstajalo in se sedaj formalno utrjuje, pričetek direktnih in živahnih zvez naših naprednih demokratskih strank ter francoske levice, ker je »Quotidien« v svoji dokumentirani kampanji proti bojevitosti fašistične Italije, proti njenim zahtevam sploh glavni tvorec tega formalnega in pismenega prijateljstva.

Ni brez interesa, ako objavimo tudi mnenje bivšega zunanjega ministra

dr. Ninčiča,

ki je ta pakt tudi sklenil. Dr. Ninčič je izjavil: Morem vam potrditi ono, kar je o tem velikem delu znano iz francoskih listov. Pogajanja za to pogodbo so se vodila tekom zime l. 1926-27. Moja prvotna zamisel je bila, da se sklene pogodba v troje med Francijo, Italijo in nami v smislu locarnskega sporazuma. Ker to ni uspelo, je došlo do sestave pogodbe s Francijo, s katero je bil v tem pogledu dosežen načelen sporazum. Besedilo pogodbe je bilo definitivno določeno že v času mojega bivanja v Parizu spomladi l. 1926 po izrednem zasedanju Društva narodov. Besedilo je bilo pred mojim odhodom tudi parafirano. Pogodba ni bila podpisana zaradi tega, ker se še ni opustila misel o zaključitvi sporazuma v troje, ali kakakega sličnega sporazuma med nami in Italijo, ki bi izpolnil pogodbo s Francijo z definitivno zagotovitvijo miru in dobrih odnošajev v tem delu Evrope.

Toda že takrat je bilo med nami in francosko vlado jasno, da se ima pogodba podpisati čim bo ena stranka smatrala za primerno, da je treba podpis izvršiti. Naravno je, da se vsi zavemo tega, da podpis pogodbe dejansko ničesar ne spremeni v odnošajih med nami in Francijo. Škoda bi bila, ako bi se podpis te pogodbe ne pojmoval slično v Italiji. Iz vsebine pogodbe, ki so jo francoski listi že objavili, je razvidno, da v njej ni ničesar, kar bi se v Italiji moglo pojmovati kot neprijateljski, ali vsaj kot malo prijateljski akt. Uradni italijanski krogi so bili obveščeni o besedilu pogodbe, ko je bilo parafirano.

Pariz, 7. novembra. «Temps» označuje francosko-jugoslovensko pogodbo kot instrument miru in naglašja, da ne vsebuje niti posredno niti neposredno kakre pretne naprave katerikoli tretji državi. Uradno besedilo pogodbe bo objavljeno šele po registraciji pri Društvu narodov.

Beograd, 7. novembra, p. V naših diplomatskih krogih se govori, da je bil pakt prijateljstva med našo državo in Francijo sklenjen z znanjem in odobrenjem londonske vlade.

Preiskava proti Manoiilescu zaključena

Manoiilescu izjavlja, da ni imel prevratnih namenov. — Zopet aretacija kurirja princa Karla

Bukarešta, 7. novembra h. Kakor poroča »Adeverul«, so danes odvedli Manoiilescu iz trdnjaviških zaporov v zapore vojaškega sodišča. Manoiilescu obtožujejo, da je hotel izzvati padec sedanje vlade, da je hotel zrevolucionirati državljane in izzvati državljansko vojno. Manoiilescu je izjavil, da ni imel teh namenov, ker mu je tudi princ Karol izjavil, da boče imeti samo mesto v regentskem svetu, da pa bo priznal suvereniteto svojega sina Mihajla. Manoiilescu izjavlja dalje, da so tudi druge vodilne osebnosti Rumunije zahtevale od bivšega prestolonaslednika, naj se vrne v državo. Med temi tudi prof. Jorga.

Bukarešta 7. novembra h. Vojaške obla-

navje nas jači krepka zveza Male antante, ki ima svoj efekt tudi za mnoge balkanske probleme; družni nas prijateljstvo z vodilno kontinentalno velesilo, naša faktična moč se upošteva primerno pri sosedih in v oddaljenih državah. Tudi konsolidacijo v notranjosti bomo pospešili in jo kljub oviram izvedli uspešno in fašistični Rim zares ne bo imel prilike, da bi triumfirail.

Dr. Baxa zopet izvoljen za župana

Praga, 7. novembra. h. Danes popoldne so se vršile volitve župana mesta Prage. Edini kandidat je bil dosedajni župan dr. Karl Baxa, ki pripada narodno socijalistični stranki. Dr. Baxa je bil tretjič izvoljen za župana.

Francoska pomorska obramba

Pariz, 7. novembra. Proračun predvideva milijardo in pol frankov za gradnjo novih vojnih ladij, ki so določene, da ojačajo sredozemsko francosko brodogradnjo.

General Gomez ustreljen

Mexico City, 7. novembra. Uporni general Gomez je bil ujet in ustreljen.

Seijačko-demokratska koalicija

Napredujoče razkrajanje v vrstah vladne večine

Vlada ni zmožna za delo. — Vedno novi pojavi krize. — Zanimiv načrt radikalnih prvakov. — Nova važna etapa na potu do demokratske fronte — Enotno parlamentarno vodstvo SDS in HSS. — Davidović soglasja z voditelji opozicije. — Dr. Perić naslednik g. Vukičevića?

Beograd, 7. novembra, p. V sredo se zopet vrši plenarna seja Narodne skupščine, na kateri bodo na dnevnem redu samo manj važne stvari, ker vlada ni doslej predložila parlamentu še nobenega pomembnejšega zakona. Zakonski načrti, ki so izročeni zakonodajnemu odboru, so po svoji ogromni večini stari načrti, izdelani že v prejšnjih letih in deloma že tudi v parlamentarnih odsekih do konca obravnave. Vedno bolj se širijo verzije, da namerava vlada Narodno skupščino zopet odgoditi. Vsekakor se v četrtek najavljena interpelacija o zunanjepolitičnem položaju ne bo obravnavala, ker bo odsoten zunanji minister, ki se jutri odpelje v Pariz.

Medtem se situacija v vladi vedno bolj komplicira. Iz popolnoma zanesljivega vira je vaš dopisnik prejel ponovno zatrdilo, da finančni minister dr. Boža Marković vztraja na svoji demisiji in da je pristal le na to, da ostane na svojem mestu le do 20. t. m., t. i. do predložitve državnega proračuna, takoj nato pa definitivno odide.

V radikalnem klubu samem se pojavljajo vedno močnejši pretresljaji in radikalni sami splošno napovedujejo skorajšen konec g. Velje Vukičevića. Med njegovimi nasprotniki razpravljajo o predlogu, da bi se najuglednejši radikalni prvaki podali v avdienco in kralju ob tej priliki razložili, da je sedanji položaj nevzdržljiv ter da se moramo vrniti k iskrenemu parlamentarnemu režimu, ako se hočemo izogniti škodljivim posledicam za vse naše državno življenje.

Tudi odnošaji med demokrati in radikali so se še bolj poslabšali. Vprašanje zasedbe 14 parlamentarnih mest v državnem odboru za štednjo je ostalo nerešeno, ker ni bilo mogoče sporazuma o njihovi razdelitvi. Enako so se v vprašanju gospodarskega sveta pokazala globoka nesoglasja. Svoječasni aranžman glede velikih županov in sreskih poglavarjev je od strani radikalov ostal nerešen. V demokratskem klubu je zelo opaziti vedno večje nezadovoljstvo.

Na drugi strani sta HSS in SDS naredili zopet važen korak v nadaljevanju svoje akcije za združitve demokratskih sil. Oba kluba sta se sporazumela, da v skupnem sodelovanju stvorita jedro demokratske koncentracije in da ne bosta več dovoljevala oportunističnih aranžmajev, ki samo podaljšujejo sedanje neznošno stanje, temveč bosta vodila načelno politiko za ozdravljenje naše notranje politike in za zmago principov enakopravnosti zlasti na gospodarskem polju. Pripravlja se ožje, na podlagi posebnega pravilnika

urejeno sodelovanje obeh klubov, ki se bosta strnila v seijaško demokratsko koalicijo z enotnim izvršnim odborom, sestavljenim iz šestih članov. V izvršnem odboru bo imel vsak klub po tri zastopnike, predsedovala pa mu bosta menjaja oba predsednika. Ta koalicija, ki je zgrajena na popolnem soglasju obeh klubov, ni zamišljena kot taktična enota, temveč kakor je danes izjavil g. Stepan Radić vašemu dopisniku kot trajna politična koncepcija. Nova koalicija pa ni definitivum, nego se smatra kot važna etapa k ujedinenju vseh demokratskih elementov.

Danes popoldne sta Stepan Radić in Svetozar Pribičević posetila Ljubo Davidovića, s katerim sta imela dolg razgovor, v katerem sta ga obvestila o tem načrtu. O podrobnostih razgovora ni mogoče doznati ničesar pozitivnega, ve pa se, da je Ljuba Davidović v celoti sporazumen s programom nove koalicije. Sedaj se dela na končni redakciji resolucije, ki bo sprejeta od obeh klubov in ki bo tvorila podlago novi seijaško - demokratski koaliciji. Verjetno je, da bo že v sredo došlo do definitivne odločitve. Vsekakor bo tekoči teden velike važnosti za nadaljnji razvoj političnega položaja. V klubu SDS vlada danes posebno zadovoljno razpoloženje zaradi izida volitev v Vojskovni.

Beograd, 7. novembra, p. «Pravda», glasilo zunanjega ministra dr. Marinkovića, piše zelo simpatično o današnjem sestanku g. Davidovića z gg. Pribičevićem in Radićem. Sestanek da je bil posebno zanimiv zaradi tega, ker je došlo do njega po večeršnjem sklepu glavnega odbora demokratske stranke, da se kongres demokratske stranke vrši sredi januarja. Zanimivo je priznanje «Pravde», da harmonizira Davidovićevo naziranje o sedanjih aktualnih vprašanjih s stališčem šefov opozicije in da g. Davidović vztraja na ideji koncentracije demokratskih elementov.

Beograd, 7. novembra, p. Od odličnega člana radikalnega kluba, pripadnika tako zvanega centra, je dobil vaš dopisnik nocoj sledečo značilno izjavo o situaciji: «Ni dvoma, da se pripravlja g. Vukičević na odhod z vlade in z vodstva našega kluba. Gre le še za to, kdo mu bo naslednik. Gotovi krogi se zavzemajo za sedanjega skupščinskega predsednika dr. Perića. Njegova kandidatura ni od danes in zato svojčas g. Vukičević ni bil nič navdušen za Perićevo izvolitev za predsednika Narodne skupščine, ki je bila že tokrat zamišljena kot etapa za predsedništvo vlade. Vendar pa se je moral g. Vukičević ukloniti.»

Madžari ne skrivajo svojih namer

Ob priliki odkritja spomenika Ludviku Kossuthu so madžarski nacionalisti v okrilju vlade naglašali, da je evropski mir brez velike Madžarske nemogoč! — Zastopniki Male antante se ni- so udeležili proslave

Budimpešta, 7. novembra. s. V slavnostnem govoru, ki ga je imel povodom odkritja spomenika Ludviku Kossuthu, je grof Apponyi uvodoma slavil zgodovinsko osebnost Kossutha ter nato naglašal, da so sedaj utihnili vsi spori o njegovi osebnosti. Ostala je samo dvojna ideja, in sicer svoboda narodov in narodna neodvisnost ter trdna volja, čije simbol je tudi danes še v obeh milijonov Madžarov, ime Ludvika Kossutha. Madžarska se mora danes za svobodo in neodvisnost boriti z drugimi ovirami kot za časa Kossutha. «Ali je mogoče označiti stanje, v katerem občuti Madžarska dan za dnevom ponizujoč vmešavanje tujece, ali položaj, v katerem so kljub njeni volji od nje iztrgani broje pod tujim gospodstvom, za mir narodov? Ne! To ni življenje! Mi hočemo živeti in to zahtevamo kaže ta spomenik! To je spomenik narodove moči in porok vsajenja! Pred in po govori so zapeli zbori 1200 pevcev razne patriotske pesmi, nakar je kot prvi položil venec državni upravitelj Horthy. Za njim so položili venec trije navzoči nadvojvode, pri čemer je nadvojvoda Jožef izjavil med glasnim odobravanjem navzočih: «Sa nje Kossuthove, velika in neodvisna Madžarska, naj bi se čim prej izpolnile!» Ministri predsednik grof Bethlen je pri položitvi venca v imenu vlade izrazil željo, naj bi neuklonljivi nacionalizem vodil pota Madžarov, ki jih bo zahtevala ura vstajenja.

Poslanska zbornica je razpravljala danes o zakonskih osnutkih glede spomenika Ludviku Kossuthu in glede povzdiže 15. marca za narodni praznik. V diplomatski loži je bila med drugimi navzoča tudi italijanska delegacija pod vodstvom državnega podtajnika Bodrera. Predsednik je slavil zasluge Kossutha in citiral njegovo prorokstvo, da se bo Evropa tako dolgo bavila z madžarskim vprašanjem, dokler ne bo rešeno po pravici in pravičnosti. Nato so govorili zastopniki raznih političnih strank. Grof Albert Apponyi je repliciral na izvajanja poslanca Erdelyja, češ, da bo kljub vsemu spoštovanju do Kossutha

ostal pri svojem prepričanju, ki ni v nikakem nasprotju s kultom Kossuthovega spomenika. Zadnji je govoril grof Bethlen, ki je naglašal, da Kossuthove velikeosti ni treba razlagati vsakemu družabnemu razredu ali jo še kakorkoli povečavati. (Vlada je namreč prepovedala delavske proslave. Op. ur.) Kossuth je dal sinovom naroda vzgled, kako je treba prenašati težke ure usode. Po govoru grofa Bethlena, ki so ga sprejeli z velikim navdušenjem, sta bila oba zakonska osnutka sprejeta.

Konkur poročajo listi, se diplomatski zastopniki držav Male antante niso udeležili proslave odkritja spomenika Ludviku Kossuthu. Presenetljivo je, da se člani katoliškega episkopata tudi niso udeležili proslave. (Glej tudi poročilo na 6. strani.)

V Italiji mora izginiti slovenski jezik

Trst, 7. novembra. o. Včeraj ob priliki proslave devete obletnice «zmage» so se vršile v Trstu in pokrajini kakor tudi drugod po Italiji razne slovesnosti. Otvorjenih je bilo več šol, v Bazovici in na Prospeku pa sta bili ustanovljeni podružnici openskega fašja v prisotnosti tržaških voditeljev fašizma, prefekta in tržaškega občinskega načelnika. Neki govornik je v Bazovici omenil, da se bo sedaj po ustanovitvi fašistične organizacije vedno bolj širil «bлагословni italijanski jezik, ki bo pregnal slovensčino, zadnji preostanek barbarske vladavine».

Španski kralj v Italiji

Napoli, 7. novembra. o. Včeraj ponoči se je kralj Alfonz odpeljal na španski križarki v Palermo kamor je prispel danes ob 9.20. Kralj potuje incognito.

Združena demokracija na zmagovitem pohodu v Vojvodini

Krasni uspehi SDS pri nedeljskih občinskih volitvah. — Splošno nazadovanje radikalov

Občinske volitve, ki so se v nedeljo vršile v Vojvodini, so prinesle samostojnim demokratom niz lepih uspehov. Navzlic neštetim nekorrektnostim in običajnemu nasilju od strani radikalov, ki so tokrat izvajali erak pritisk, kakor pri zadnjih volitvah v Narodno skupščino, navzlic vsem režimskim mahinacijam, morajo radikali ugotoviti svoje propadanje, dočim beleži združena demokracija zmagovalni napredek. Posebno samostojni demokrati so ponekod pridrli na prvo mesto ter v mnogih občinah (kakor v občinah: Gor. Kaniza, Stara Palanka, Turjavac, Silbaš, Bački Petrovac, Kuprin, Obrudja itd.) dobili absolutno večino. Rezultati dokazujejo, da prebivalstvo Vojvodine od brava politiko ujedinjene demokracije, v številnih občinah so samostojni demokrati postavili skupne liste z Davidovičevimi demokratami in popolnoma uspehi. Istotako odobrava vojvodinsko prebivalstvo tudi politiko zblizevanja z radikali.

Terrorizem, ki so ga pri teh volitvah izvajali radikali, je bil njim v škodo. V večini občin so zadnje mesece vladali radikalni komisarji in s svojim postopanjem na eni strani vzbudili odpor prebivalstva na drugi strani pa povzročili ostre konflikte med radikali in demokratami. Nemci so obdržali svoje število. Madžari so nekoliko nazadovali, popolnoma pa so propadli radikali. Dosele so znani naslednji rezultati:

V Subotici (mesto) je bilo izvoljenih: 7 sam. dem., 12 Davidovičevih dem., 7 komunistov, 28 radik., v 3 občinah, 8 vojvodinskih klerikalcev, 14 Madžarov, 5 trgovcev in 16 radikalcov.

Novi Sad: SDS 13, vladni radikali 18, madžarska stranka 14, delavci 3, pašičevci 8, židje 5, demokrati 4, Nemci 4, radikalski

disidenti 4, neodvisni delavci 3, socialisti 2, socialistični disidenti 1, skupina dr. Adamovića 2, skupina dr. Veličkovića 2. Sombor: Meščanski blok 38, Madžari in demokrati 20, zemljoradniki 8, socialisti 5, radičevci 4, neodvisni delavci 3, privatni uradniki 2.

Pančevo: SDS 26, Nemci 16, radikali 13, demokrati 5.

Vel. Bečkerek: SDS 17, vlad. radikali 9, Madžari 11, zemljoradniki 5, radikali, disidenti 8, demokrati 3, Nemci 4, socialisti 2, trgovci 4, sportniki 1, komunisti 4, židje 4.

Vel. Kikinda: Opozicijski blok 47, radikali 14, trgovci 5, Madžari 6.

Stara Kaniza: SDS 15, socialisti 8, vladni radikali 8, Madžari 22, demokrati 15.

Senta: Združeni sam. demokrati in Davidovičevci 31, Madžari 25, vladni radikali 11, pašičevci 8, neodvisni delavci 5.

Vršac: Združeni demokrati 37, radikali 15, nemški socialisti 8, oficijelni Nemci 7, nemški radikali 3, socialisti 6, zemljoradniki 2.

Kulpin: SDS 17, vladni radikali 7, pašičevci 6, Slovaki 7.

Bela Crkva: SDS 4, Nemci 21, radikali, 11, Davidovičevci 3, radikali 1.

Bajmok: Združeni demokrati 16, Madžari 10, Nemci 8, radikali 3, delavci 1, madžarski disidenti 1.

Apatin: Demokrati in radikali 8, Nemci 18, socialisti 14.

Kupusina: Madžari 11, Radič 7, radikali 2.

Sv. Ivan: Združeni demokrati 20, Nemci 9, radikali 8, delavci 3.

Sviljevo: «malikontenti» 10, radikali 5, Madžari in seljaki 5.

Senta: Združeni demokrati 22, radikali 14, Madžari 14.

Vtis demokratskih uspehov v Vojvodini

Vojvodinsko prebivalstvo odobrava politiko demokratskega združevanja. — Pribičević o nepričakovanih uspehih samostojnih demokratov

Beograd, 7. novembra. p. Včeraj so se vršile v Vojvodini občinske volitve, ki so v vseh političnih krogih vzbudile veliko zanimanje, ker kažejo na izpremembo moči posameznih političnih strank. Izid teh volitev potrjuje, da prebivalstvo v Vojvodini odobrava politiko SDS in njeno akcijo za zblizevanje demokracije. V mnogih krajih Vojvodine so demokrati in sam. demokrati nastopili v skupnem dem. bloku ter silno smagali in potolčki radikale. Izid volitev dokazuje, da je ta politika demokratov popolnoma uspešna, razen tega pa pomenja tudi samostojno klub samostojnih demokratov s ostro na njegovo skupno delo s HSS.

Povedom volitev v Vojvodini je Svetozar Pribičević izjavil vsemu dopisniku naslednje: »Na prvi pogled se vidi, da so

radikali doživeli strašen poraz. Tako no. n. pr. v novosaškem volilnem okrožju dobili samo v eni občini absolutno večino, dočim imajo sam. demokrati absolutno večino v osemih občinah. Napredek samostojnih demokratov je naravnost nepričakovan. V celi vrsti občin so našli najvišje vseh strank tudi v mnogih mestih kakor n. pr. v Pančevu, kjer so dobili 26 mandatov in v Vel. Bečkereku. V Novem Sadu tekmujejo v prvenstvu z oficijelnimi radikali in Madžari. Interesantno je, da današnje »Vreme« v svojih naslovih reklamira za radikale nekakšno zmago, iz poročila samega pa je razvidno, da so radikali doživeli poraz. Samostojni demokrati so dosegli silne uspehe v Baranji ter so z rezultatom volitev izredno zadovoljni.

Krasen uspeh združenih naprednjakov v Stari Loki

Velika občina Stara Loka je prešla po 24 letih klerikalnega gospodarstva sedaj v napredne roke. — Izvrstni organizaciji združenih naprednih kmetov in delavcev je uspelo število dosedanjih občinskih mandatov podvojiti

Stara Loka, 7. novembra

Kako do grla so se žiti tudi po deželi klerikalnega gospodarstva in s kakim navdušenjem je prebivalstvo sprejelo naš poziv k združitvi vseh naprednjakov, najsilnejše dokazuje zmaga pri občinskih volitvah v Stari Loki pri Skofiji Loki.

Ta velika in premožna občina, ki zavzema skoro ves kot med Sv. Joštom, Medvodami in Skofijo Loko, je bila kljub večini naprednega prebivalstva že 24 let v klerikalnih rokah in še pri volitvah v Narodno skupščino je imela sama klerikalna lista nad sto glasov več kakor napredne stranke skupaj. Takratni rezultat je opozoril naprednjake, da je delitev v več strank v korist le nasprotnikom. Takoj so zavedni občani začeli delati in so po temeljitih razmislihanju sestavili skupno listo za občinske volitve, ki so bila na njej imena zastopnikov vseh slojev v občini. Ko je zvedela za to klerikalna stranka, je hotela razbiti načrt na ta način, da je poleg oficijelne liste SLS samih kmetov postavila tudi delavsko listo. Ta druga, le iz zadrege in hinavščine porojena lista, pa je še bolj združila napredne vrste in preverila tudi omahljivce, da imajo resno voljo izročiti občinsko gospodarstvo v roke vseh stanov le naprednjaki, ker so ti že v začetku povabili k sodelovanju delavce, ki so že pred svetovno vojno zastopali načela socialističnih strank.

Z mirnim delom in brez napadov na pristaje SLS so si naprednjaki ustvarili strumno organizacijo, ki jih je s svojo vzorno disciplino privedla do tako veličastne zmage, da delo naših zavednih, naprednih kmetov na deželi lahko postavimo za vzor vsem slovenskim volilcem v mestih in na deželi.

Pravilno pojmovana demokratska misel je zavednim možem narekovala pri težkem sestavljanju združene liste imena zastopnikov vseh stanov, da je bil na njej poleg kajžarja premožen kmet, poleg trgovca obrtnik, ob industrijalcu delavec. Na to posrečeno listo so klerikalci padli s krikom proti »privandrancem in pritencem«, češ, da je Zaližan, ki daje domačinom lep zaslužek, pritencen — privandranec pa so Primorci. Vendar je pa naš kmet,

ki ima še srce, hujšakom pokazal s kroglico, srce globoko sočustvuje z onimi, ki jih je žalostna usoda pregnala zaradi narodne zavednosti z zaslužene domovine.

Sam »Slovenec« je posvetil volitvam skoro toliko lepih besed, kakor volitvam v velikem mestu. Teror, pretnje za bojkotom in hujškanje, vse to ni več pomagalo. Kmet je spregovoril tako glasno, da bo odneval po deželi.

Gospodje v tajništvo SLS, ali ste kdaj pričakovali, da bodo kmetje s Čepulj, Križne gore in Planice brez strahu glasovali za nas? Ali ste sploh mogli pričakovati da bodo vse vplivne besede g. dekana, govorance občanskega poslanca Uršiča iz Poljanske doline in vse ustenje vaših visokosolcev rodile tako polomijo, da niti večine nimate več. Sami smo vas poučili, da ne marajo vaših groženj, niti vaših laži. Sedaj vidite, kako »samostojni kmetje ne marajo delavcev, kakor ste v »Slovenec« zatirjali še minuli petek. Sedaj imate odgovor na svoje peščke »privandrance!« Ubogali smo vas in glasovali po vašem nasvetu, ki smo ga tudi čitali v soboto v »Slovenec«: »Sam pogledite moše na 1. in 2. listi in ne bo vam težko presoditi, kdo bo boljši za vas.« Presodili smo — po svojih glavi.

In poslušali smo vas, ko ste nam prigodili: »Zato kmetje, zavedajte se, da odločujete v nedeljo svojo usodo, ki bo tepla neusmiljena vas in lahko še vaše naslednike, če se ne boste prav odločili.« Pray zato smo glasovali in oddali za naše kandidate 417 glasov, vi ste pa iz obeh svojih list izprešali le 381 kroglico; mi smo število svojih zastopnikov v občini podvojili.

Vi govorite, mi bomo delali. Vi se maščujete, mi bomo pa gradili s sodelovanjem vseh stanov boljšo bodočnost vsem občanom v korist.

Duhovniki ne bodo smeli več politizirati?

Praga, 7. novembra. s. »Tribuna« poroča iz krogov, ki so blizu Vatikana, da nameravajo tamkaj še bolj skrajšati mandate duhovnikov v češko-slovaškem parlamentu. Obenem bo izšel odlok, po katerem duhovniki ne bi smeli več biti uradniki političnih strank.

Seja ministrskega sveta Kralj zopet v Topoli

Beograd, 7. novembra. r. Kralj je sredi odpoval v Topolo.

Danes se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o resornih vprašanjih. Finančni minister je poročal da je proračun gotov in da bo pravočasno predložen Narodni skupščini. Notranji minister je poročal o zakonu o občinah; izvoljen je bil poseben odbor ministrov za proučitev tega načrta. V tem odboru so ministri Kumanudi, Mijović, Andrić, Stančević, Popović, Spaho in Šumenković. Minister trgovine dr. Spaho je bil pooblaščen da predloži skupščini v ratifikacijo trgovinske pogodbe z Belgijo, Anglijo in Nemčijo. Nadalje je bil pooblaščen za predložitev načrta o izpremembah zakona o valorizaciji finančne vrednosti delniških družb, obveznih za javno polaganje računov.

Razen tega je vlada razpravljala o proforskih imenovanjih.

Po seji ministrskega sveta je bil predsednik vlade Vukičević na dvoru ter se je telefonično razgovarjal s Topolo.

Iztresenje zagrebških separatistov

Preimenovanje ulic in trgov

Zagreb, 7. novembra. n. Danes zvečer se je v brzovalnom odpoval župan Heinzi v Beograd. Vašemu dopisniku je izjavil, da je njegovo potovanje v zvezi s preimenovanjem nekaterih trgov in ulic, od katerih bodo dobili imena kralja Aleksandra, kralja Petra, kraljice Marije in prestolonaslednika Petra. Župan Heinzi se bo vrnil v Zagreb po dve dni, nakar se bo sestel odbor za imenovanje trgov in ulic ki seji, da sprejme definitivne sklepe. Dne 1. decembra bo sklicana izredna seja zagrebškega obč. sveta, na kateri bodo sprejeti tozadevni sklepi. Kakor znano, so se hrvatski separatisti, ki imajo v zagrebškem občinskem svetu večino, celih osem let upirali preimenovanju teh trgov, ki so še danes zato označeni samo s črkami in številkami, sedaj pa je končno zmagala uveljavnost.

Seja demokratskega glavnega odbora

Beograd, 7. novembra. r. Glavni odbor demokratske stranke je imel včeraj dopolne sejo, predsedoval ji je Ljuba Davidović ter so bili prisotni vsi demokratski ministri in vsi člani glavnega odbora, ki se je bavil izključno s strankinimi organizacijskimi zadevami in razpravljal o politični situaciji. Predvsem je bilo sklenjeno, da se kongres demokratske stranke vrši 15. in 16. januarja v Beogradu. Na seji glavnega odbora so razpravljali tudi o raznih sporih, ki so se pojavili med volitvami. Največ spornih vprašanj je v beograjskem okrožju, kjer obstojata dva okrožna odbora. Glavni odbor je pooblastil Dragutina Pečica za proučitev vseh teh sporov in poročanje o njih.

Gledališča v novem proračunu

Ljubljana dobi blizu 5 milijonov in obdrži vse dohodke

Beograd, 7. novembra. p. Državni proračun za leto 1928/29 je dovršen in je izročjen v tisk. Značilne so izpremembe postavk za stalna država in od države subvencionirana gledališča. Centralna državna gledališča bodo smela v bodoče obdržati vse svoje dohodke. Občinska gledališča dobe kakor prej redne subvencije, vendar pa so te znatno zmanjšane. Uvedena je nova postavka za mestna provinčialna gledališča, ki je bila črtana iz prejšnjih dveh proračunov.

Za vsa državna in od države subvencionirana gledališča je določenih 25 milijonov dinarjev, ki se razdele naslednje: gledališče v Beogradu dobi 8.300.000 Din, gledališče v Zagrebu 7.300.000 Din, gledališče v Ljubljani 4.740.000 Din. Lastni dohodki gledališč, ki ostanjejo odalej v polnem obsegu njim samim na razpolago, so predvideni v Beogradu z zneskom 7 milijonov, za Zagreb 4.5 in za Ljubljano 1.5 milijona dinarjev, tako da bo ljubljansko gledališče po novem proračunu razpolagalo s skupno vsoto 6.240.000 Din.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Beograd, 7. novembra. p. Kakor smo že poročali, se bodo v Beogradu nadaljevala pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo. Revizija tarifnega dela se bo izvršila predvsem na zahtevo naše države, vendar pa bodo stali tudi Avstriji nekatere spremembne predloge. Danes dopoldne je dospela v Beograd avstrijska delegacija, ki ji načeljuje načelnik političnega oddelka avstrijskega zunanjega ministra dr. Schüller. Delegete so sprejeli na kolodvoru avstrijski poslanik Hoffinger in uradniki našega zunanjega ministristva. Pogajanja se bodo pričela že jutri.

Boj za prvenstvo v šahu

Newyork, 7. novembra. h. Včerajšnja 25. partija v Buenos Airesih med Aljechinom in Capablancem je bila po 40. potepi prekinjena. Partija je zavržena že odprta in ne kaže za nikogar boljšo. Stanje: 4 : 2 za Aljehina.

Prvenstvo v strojepisju

Pariz, 7. novembra. h. V nekom zabavišču se je vršilo evropsko prvenstvo v strojepisju in strojepisju. Med tekmovalci je bilo 28 dam in dva moška. Zmagala je Angležica Micell, ki je dosegla v 20 minutah 12.000 udarcev na stroj.

Zasluzena kazen

London, 7. novembra. h. Miss Logan, ki se je zlagala, da je preplavala Rokavski preliv, je bila sedaj kaznovana zaradi gojufije na 100 funtov denarne kazni in 5 šilingov stroškov. Njen trener Carey pa je bil obsojen na 50 funtov denarne kazni in 5 funtov in 5 šilingov stroškov.

Blamaža vladne večine v finančnem odboru

Obe glavni točki dnevnega reda je morala vlada umakniti, ker na nje ni bila dovolj pripravljena. — Ustanovitev gospodarskega sveta je odložena za nedoločen čas. — Slovenski trgovci proti nameravani davčni uredbi

Beograd, 7. novembra. p. Danes ob 4. dopoldne se je vršila seja finančnega odbora, ki je imela na dnevnem redu kot najvažnejšo točko volitev državnega odbora za štedenje. Ta odbor je bil, kakor znano, ustanovljen s klerikalno - radikalnim finančnim zakonom kot institucija za uređitev državnega gospodarstva. Dalje je bila na dnevnem redu tudi uredba o začasnem gospodarskem svetu, ki naj bi tvoril nadomestek za gospodarski svet, določen v ustavi. Vladne stranke so gostobesedno pripovedovale, kako velike važnosti sta ta dva predmeta: zlasti o gospodarskem svetu se je govorilo, da predstavlja najresnejši korak k gospodarski sanaciji države. Današnja seja finančnega odbora pa je prinesla vladi in vladni večini lepo blamažo. Niti o prvem, niti o drugem predmetu se ni pričela niti debata, temveč je vladna večina na naravnost smešen usluh obe zadevi odstavila z dnevnega reda. Sija finančnega odbora se je vršila v popolni zbežanosti vladne večine. Finančni minister se pred odborom sploh ni pojavil in tudi ni poslal nobenega obvestila, kaj namerava s svojima predlogoma in kdo naj jih zastopa. Med splošnim ironičnim smehom je glede uredb o gospodarskem svetu končno predsednik finančnega odbora dr. Subotić izjavil, da je ta uredba prišla na dnevni red samo — pomotoma. Seja je potekla tako - le:

Po otvoritvi je poslanec dr. K. Rajč iz imenu opozicije grajal, da finančni minister se ni predložil zaključnih računov o državnih dohodkih in zlasti, da finančni odbor nima nobene možnosti ugotoviti, koliko plačujejo posamezne pokrajine davkov. Grajal je dalje, da je bila uredba o gospodarskem svetu nekaterim opozicijskim poslancem dostavljena šele danes.

Predsednik dr. Subotić se je opravičeval, da se je to zgodilo pomotoma, in je naznanil, da so ravno danes prispeli zaključni računi o državnih dohodkih do 31. avgusta 1927. Nato je predsednik prečital protest Zveze gremijev trgovcev v Ljubljani proti najnovejši davčni uredbi finančnega ministra, ki pomeni za slovensko gospodarstvo le novo obremenitev.

Poslanec dr. Kramer se je priključil temu protestu z izjavo, da pomeni uredba izigravanje izenačenja davkov, ki ga hoče današnja vlada, kakor vse kaže, na vsak način preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opozicija je sprejela ta predlog z preprečiti.

Nato je predsednik prečital spomenico Zveze jugoslovenskih hranilnic, ki zahteva primerno zastopstvo v gospodarskem svetu. Po prehodu na dnevni red je opozicija zahtevala, da se naj najprej pozove na sejo finančni minister Predsednik je ministra opravičeval, češ, da je zadržan, in je predlagal, naj se zato prva točka dnevnega reda (volitev v državni odbor) odloži do ministrskega prihoda. Opoz

Naši kraji in ljudje

Jubilejno slavlje evangelijske cerkvene občine v Ljubljani

Na vrio lep, dostojanstven manifestacijo način je evangelijska cerkvena občina v nedeljo proslavila 75-letnico svojega obstoja, s čimer je združila tudi 75-letni jubilej svoje cerkve ter 100-letnico prve evangelijske službe božje v Ljubljani in 400-letnico prvega nastopa Primoža Trubarja. Za slavnostno dopoldansko službo božjo je bila cerkev primerno okrašena z zelenjem in državno zastavo. Proslave so se poleg članov evangelijske občine in odličnih gostov iz drugih krajev udeležili tudi zastopniki naših civilnih in vojaških oblasti. Slavnostno propoved je imel pastor g. Mihael Becker, ki se je s toplimi besedami spominjal reformacije in Primoža Trubarja. Po službi božji so se udeleženci v sprevedu z g. dr. Friderikom Poppom, cerkvenim predstojnikom iz Zagreba, na čelu podali pred Trubarjev spomenik, kjer je kurator ljubljanske občine g. Brandt položil lep venec.

Ob 13. so se zbrali udeleženci slavlja v mali dvorani hotela »Union« k slavnostnemu banketu. Kurator g. Herman Brandt je pozdravil navzoče, spominjal se je najstarejšega člana občine, gospoda Karla Hamanna, ki se, žal, slavlja ni mogel udeležiti osebno. Izrazil je svoje vzradoščenost, da je zastopana tudi mestna občina ljubljanska po gospodu magistratnemu ravnatelju dr. Zarniku. G. župnik Mihael Becker je nato izpregovoril napitnico zastopnikom mesta Ljubljane, ki je bila vsikdar naklonjena evangelijskim občanom, ki so našli tu pravo domovino. V svojem odgovoru je g. mag. ravn. dr. Zarnik povdarjal, da so bili ljubljanski evangelijski vselej dobri soobčani ter so zlasti na področju dobrotelosti ob vsaki priliki radevolje sodelovali, ne glede na razliko veroizpovedi ali narodnosti. Čestita občini k današnjemu slavlju ter ji želi tudi v bodoče najlepši procvit.

G. cerkveni predstojnik dr. Filip Popp je napil skupnemu delovanju zahoda in vzhoda v kraljevini SHS v blagor domovine. G. župnik dr. Ervin Schneider (Dunaj), ki je bil v letih 1918. do 1921. župnik v Ljubljani, je izrazil svoje veselje nad tem, da se je prišla ljubljanska cerkvena občina živahno razvijati ter izrazil željo, naj bi ljubljanska cerkvena občina i v bodoče tako razveseljuje napredovala. Nato je povzel besedo g. župnik Karel Hubaček (Bruck ob Muri), ki je bil v letih 1915. do 1918. vojni kurat v Ljubljani; izrazil je željo, naj ne bi evangelijski občini nikdar nedostajalo pravega pomladka, upanja bodočnosti; mladina naj bo prožeta z duhom današnje generacije. Kurator zagrebške evangelijske cerkvene občine, vladni svetnik g. inž. Hugo Hoffmann, je želel občini, naj deluje, kakor v pretečenih 75. letih, tudi v bodoče z zaupanjem v Boga, ki posamezniku kakor tudi skupnosti pomaga v težkih časih. Ko je končno gospod senior Johann Baron (Maribor) povdaril, kako se vsa evangelijska cerkev kraljevine SHS raduje na slavlju ljubljanske občine ter le še g. Korn z izrazi priznanja povdarjal požrtvovalno sodelovanje gospa v občini, le g. kurator Brandt prečital pismo, ki ga je k slavnosti poslal »Schweizerischer Verein für die

Evangelisten in Oesterreich u. Nachfolgestaaten«. Zanimivo pismo, ki vsebuje pomembne Trubarjeve besede, se v originalnem besedilu glasi:

»An das evangelische Presbyterium und Pfarramt Ljubljana.

Route, den 3. November 1927.

Primus Trubar schreibt am 13. Sept. 1555. an Heinrich Bullinger, Pfarrer am Grossmünster in Zürich:

Ich habe aus Euren & des Herrn Pellicanus Kommentar, Gott lob, viel gelernt, & aus demselben 17 Jahr gepredigt in Windisch Land. Und wenn ich jetzt schon in Elend syn muss & meines Vaterlands & dreier leister Pfirndt beraubt bin, & wenn schon Ihr und Euresgleichen mit Euren Büchern Ursacher seid, so bin ich Euch darum nit Feind, sondern hold von Herzen, Euch ehre, observiere & bitte ich Gott, für Euch als für meine Väter & Präceptores. Weiter tue ich Euch kund, dass ich die vier Evangelisten & die Apostelgeschichte fertig in die windische Sprach übersetzt & dem Druck übergeben habe. In der Vorrede befindet sich dein hochgelehrtes und grundtomes Vorwort zu Johannes in getreuer, wörtlich genauer Uebersetzung. Ich wollte das Dir zu wissen tun, weil ich weiss, dass diese meine Arbeit Dir Freude macht. — Gratia et Pax in Domino Jesu Christo, Servatore nostro.

Liebe Glaubensgenossen in Ljubljana, seid dessen so gewiss wie Primus Trubars, dass alle Eure Arbeit, die Ihr für das Evangelium Jesu Christi tut, an Menschen aller Sprachen und Nationen, noch heute Freude bereitet in Zürich und im Schweizerland. — Gratia et Pax vobiscum in Domino Jesu Christo, Servatore nostro. — B. Gantenbein m. p.

V veselju in najlepši harmoniji je potokelet banket. Popoldne se je vršil slavnostni občni zbor evangelijskega podpornega društva za Slovenijo, ki je dostojno zaključil znamenito jubilejno slavlje naših evangeličanov.

Zlata poroka usmiljenega Samaritana

V nedeljo popoldne so imeli prebivalci skrajne periferije mesta, tam za Trnovem na Gmajni, kjer sili Mestni log v mesto, veselo senzacijo. Pridrvela sta dva avtomobila v to zeleno zavetje tičarjev, se ustavila pred majhno kočico in odpeljala smehljajočega se starčka in ginjeno ženo z židano vijoličasto ruto proti mestu Na

Žalna seja v spomin gospe Milene Žerjavove

Ljubljana, 7. novembra.

Danes popoldne je priredil Klub Primorsk žalno seja v spomin gospe Milene Žerjavove Klubu temu, da so imela poedina ženska društva že komemoracije, se je zbralo v Emoni veliko število narodnega ženstva, da prisostvuje intimni prireditvi. Nad sedežem, na katerem je ponavadi sedela gospa Milena, je visela njena slika, okrašena s cvetjem. Žalno seja je otvorila gospa Maša Gromova, ki je v vznešenem govoru orisala trpljenje gospe Milene, ko so ji vlačili soproga od zapora do zapora, in delo po vojni, dokler je ni ugrabila v najlepših letih kruta smrt. Svoj govor je gospa Maša Gromova zaključila z besedami:

»Kruta usoda Te je ugrabila v najlepši dobi, ko si bila tako potrebna svojcem in vsemu narodu, ki si mu pomagala povsod in kamor smo Te pozvali. Bila si dobra, blaga, plemenita in vnetja za najboljšo in najlepše cilje. A vendar so Te nekateri žalili. To se dogaja vsakomur, Milena, ki stoji visoko, kakor si stala Ti. Zato Milena oprostite in odpustite! Saj si bila blaga in plemenita! Junaška žena, ko si svojo mogočnjo pomagala nositi ogromno težo skrbi, gorja med vojno in po vojni! Ti si mi bila najboljši prijatelj, bila si mi glavna opora ob njegovih težkih urah, lepa s smehljajem na ustih, a v srcu z boljo in tugo. Kako lepo si nam, Milena draga, dokazala, da more žena z dobro voljo biti najboljša soproga in najskrbnejša mati. A vendar se udeleževati za narod. S pesnikom vzkljam:

Trudna sejalna moja, lahko Ti spanje! Glej jih, kako ob obzorju gredo čili in zdravi, objeti v ljubezni z delom Tvojim prekvašeni!

zikata, njegova žena je pa Katrica, doma Podbrezjem na Gorenjskem.

Ko je 1874. stopil k mestu, so ga takoj izbrali za sanitetno službo. Čez 4 leta so ga pa vtknili v policijsko monduro. Kot tak je bil strah tatar in študentov. Bil je majhen, ampak hud. Seveda samo na oko, ker je študente le zapisoval, naznanil pa nikdar. Se šempeterski kaplan se mu je prišel zahvaliti za karijero, ker ga je aretiriral pri fucanju kot študenta. Čeprav ni imena dal naprej, ga je pripeljal na pravo pot. Ujel je tudi »pedentarija« tiste grofice, ki je bila prej baronovka. Ta dolgi Madžar je imel najlepši kožuh v Ljubljani in je grofico spremljal v teater. Govorili so, da sta se imela rada. Nazadnje ji je odnesel vso zlatino, drage kamne in 60.000 goldinarjev ter je pred ljubljansko poroto zato dobil 3 leta, grofica pa denar nazaj. Rusu je dala samo desetak, ko ji je prignal nazaj zalega Madžara in tisočake.

Velike skrbi mu je prizadejala tudi straža Zelenčeve table pred Križankami, kakor nemškurtari sploh. Neznanka huduga se je moral delati, da ni bil ob službo, slovenski študentje pa ne v arestu.

Polica j ni bil rad, zato je bil pa tembolj vnet in požrtvovalen v službi sanitete.

Tedaj v 70. letih minulega stoletja v Ljubljani še sploh ni bilo mnogo sanitete. Imeli so sicer komednoga mestnega fizika, desna roka je bil pa aglini Rus. V začetku celo samo takrat, ko ni bil zaposlen v službi kot stražnik. On je opazil požar v gledališču, tekel poklicat deželnega glavarja, ki mu je sam nesel lestvico, da je lahko Rus skozi okno rešil otroke gledališkega hišnika. Zato ga je rajnka Avstrija odlikovala s srebrnim križcem, pozneje pa še dvakrat z medaljama, mestna občina s podelitvijo meščanstva, k zlati poroki se je pa starček pripejal le z zlato medaljo, ki mu jo je poklonila Jugoslavija.

Mož je bil v resnici vedno z vsem srcem v pomoč svojim bližnjim. Tako ob črnih kozah 1874. in ob koleri 1886., ko je mrtve vozil v mrtvašnico in obolele v bolnico in so se ga ogibali najboljši prijatelji, da ne bi našli bolezn.

Danes nimamo prostora, da bi opisali vse slučaje, kako se je mož žrtvoval, posebno kadar je šlo za otroke.

Ker je Rusovima umrlo troje male dece in jima je smrt ugrabila tudi 25letno hčerko, sta z ženo ostala sama. Vzela sta k sebi 3 dni staro Dragico, danes ljubljeno družico pri zlati poroki.

Kako je služil mestu, najjasneje dokazuje dejstvo, da sta mu bila pri zlati poroki za pričo zadnja dva njegova šefa: gg. bivši mestni fizik in sanitetni šef v p. dr. Krajec in sedanji mestni fizik g. nadsvetnik dr. M. Rus. Za vse tri pač najlepše izpričevalo o harmoniji, ki vlada še čez službeno leta med šefoma in vestnim, poštevnim jima uslužbencem.

Kakor v službi, je Rus še sedaj. Zlato poročena se v ozki kočici stiskata, da jeta brezplačno prenočišče trem deložiranim in njihovem velikemu psu. Ti zlati arci sta zaslužili zlato poroko in zaslužila sta si že davno tudi demantno, ki naj jo dočakata tako vedra v počitku, kakor sta doživela zlato pri delu za bližnjega.

Žrebanje loterije

društva »Trgovske akademijac v Ljubljani se je na željo številnih naročnikov srečk, ki so zamudili termin 27. oktobra

preložilo nepreklicno na 5 decembra.

Prodaja srečk v trafikah, trgovinah in zadnji rok za plačilo do 1. decembra. Pri društvu naročene srečke se pošiljajo naročnikom samo proti plačilu. Srečka 10.— Din, dobitkov 885 od 50.— do 100.000.— Din.

Tekma narodnih guslarjev v Beogradu

19 tekmovalcev iz raznih krajev naše države. — Prvak je Lazar Radak iz Jajca.

V nedeljo se je vršila v Beogradu v veliki dvorani Sokola v II. gimnaziji ob velikem zanimanju publike tekma med našimi najboljšimi narodnimi guslarji. Tekme se je udeležilo 14 guslarjev iz raznih krajev države. Vsi so bili oblečeni po šegi svojega kraja. Bogata noša poedinih pokralin in zanosno guslanje guslarjev je napravilo na vse navzoče najlepši vtis.

Pred vsako točko je član ocenjevalnega odbora predstavil obstojstvu guslarja in obenem naznanil pesem, ki jo bo prepeval. Prvi je nastopil Svetislav Ječimović iz Trstenika. Ko je prišel v dvorano, oblečen v šumadijsko odejo, z lepimi guslami v rokah, so mu dolgo klicali v pozdrav.

Vsi guslarji pri prepevanju prekrizajo noge tako, da počiva desna noga na levi, narke gusle med kolena, kar vpliva še lepše in nekam dostojanstvenje.

Ječimović je pel pesem, ki jo je sam zložil: »Napad avstro-ogrsk armade na Srbijo«, Aleksa Radošević iz Prijedora v Bosni je pel »Starca Vujadin«, Tanasije Vučić iz Bjela v Črni gori »Boj na Mišaru«, Lazar Radak iz Šipova v Bosni o »Kraljeviču Marku in Milošu Obliču«, Blagoje Avramović iz okolice Nikšića »Boj na Kosovu«, Nikola Kofić iz Drobniča v Bosni »Kretanje srbskih dobrovoljcev iz Amerike« itd.

Vsak tekmovalac je sviral in pel le 8 minut. Ko je vseh 14 tekmovalcev, med temi 11 odraslih in 3 mladeniči, odpelo, se je sestala ocenjevalna komisija, ki je kot najboljšega guslarja nagradila: Lazara Radaka iz Jajca kot prvega, nadalje pa Tanazija Vučića, Aleksa Radoševića, Marka Osovića in Svetislava Ječimovića.

Zvečer se je vršila v veliki dvorani nove univerze svečana guslarska akademija. Vseh pet nagradjenih guslarjev je odpelo svoje pesmi, ki so izvalje viharje navdušenja, nakar je g. Djurić, profesor v Zemumu imel predavanje o pomenu guslarjev za našo narodno zgodovino.

Bomba

smeha je najbolje uspeli Harry Liedtke film sezije 1927 28

„POROČNA NOČ“ (SVADBENO GNEZDO)

Film iz življenja avstrijskih oficirjev na Dunaju in Kutjicah v Galiciji. Elegantno! Pikantno! Duhovito! Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Telefon 2730. Kino »DVOR«.

Uboj v Podlipovci pri Zagorju

60letnj samec Anton Dolinar ubit. — Ubi-jalci izsledeni in odvdeni v litijske zapore.

Zagorje, 7. novembra

Snoči okoli 23. ure je bil ubit v Podlipovci, občina Kolovrat, 60letni samec Anton Dolinar. O krvavem dogodku obveščeni orožniki so bili že čez dve uri na licu mesta, čeprav znaša razdalja iz Zagorja do Podlipovce 13 km. Po kratkem zaslišanju domačih se jim je posrečilo, da so še ponoči izsledili ubijalce in jih takoj z jutranjim vlakom odpeljali v litijske zapore.

Pokojniki je bil mirnega značaja; ostal je na domačiji pri svoji sestri. Podlipovca št. 21, kamor se je priženil g. Fran Šeslar. Snoči je prišel domov okoli 21. ure in odšel skupaj s svojim nečakom, 16letnim Francetom, spat na pod. Po izpovedi Franceta sta okoli 23. ure opazila, da se plazijo okoli hiše trije sumljivi moški; dva sta se splazila v svinjsko kuhinjo, eden pa v klet. Dolinar se je takoj za silo napravil, porabil ob voza vago in odšel s poda naravnost v svinjsko kuhinjo. Kmalu je France zaslišal Dolinarjeve besede: »Ali ste prišli krast?« Vnel se je pretep in čez nekaj časa je opazil, da so neznanici vrgli Dolinarja skozi kuhinjsko okno, nakar so ga še zunaj tepli in se nato približno 3 metre valili skupaj do poda, kjer je Dolinar parkrat zastokal in nato utihnil.

France Šeslar je šele čez pol ure po odhodu neznanecv odšel pogledat, kaj je z Dolinarjem. Poprej se ni upal, ker se je bal, da bi tudi njega napadli. Na svoje veliko začudenje je našel Dolinarja že mrtvega. Takoj je odhitel poklicat očeta Frana Šeslarja, ki se je s svojo ženo, sestro ubitega, mudil v vasi na svatbi pri posestniku Povžu. Krvavega dejanja so bili osumljeni Anton in Jože Kuhar ter Janez Ševerka, rudar, doma iz Prevali, občina Kolovrat. Vsi trije so bili aretirani in odvdeni v Litijo. Aretiranci trdovratno tajne svojo krivdo, za katero pa govorje razne skoraj nepobitne okolnosti. Uvedena je stroga preiskava. Danes ob 15. uri se bo vršila obdukcija trupla.

Pred zatvoritvijo trafik v vsej državi

V nedeljo se je vršil v Beogradu kongres trafikantov. Zastopana so bila vsa društva v državi. Kongresu je predsedoval g. Fran Belling iz Ljubljane, na dnevnem redu pa je bila razprava o znižanju procenta trafikantov od strani države od 5 na 4 odstotke. Diskusija je bila silno živahna, končno pa je bila soglasno sprejeta obširna resolucija, ki v glavnem navaja:

Veliki protestni kongres prodajalcev tobaka in monopolnih artiklov vse kraljevine SHS protestira proti znižanju procenta od 5 na 4, ki naj bi se uveljavilo s 1. januarjem 1928. Odborava delovanje saveza v Beogradu, a istotako tudi v Zagrebu, Ljubljani in Novem Sadu ter osvaja predstavke, ki so bile dostavljene finančnemu ministru in upravi državnih monopolov, v katerih se protestira proti neupravičenemu znižanju dosedanjega odstotka. Zahteva, da se pri izdajanju koncesij za trafike upošteva mnenje saveza in podsaveza. Zaradi raznih nepravilnosti pri izdajanju koncesij, ki so jih preleteli dostej celo razni protidržavni elementi, zahteva kongres revizijo vseh dosedanjih koncesij v državi.

Ako bodo kompetentni faktorji odbili zahteve kongresa, bodo trafikanti v vsej državi za tri dni ustavili prodajanje tobaka in monopolnih artiklov. Ako pa tudi to ne bo pomagalo, bodo vobče ustavili razprodajanje, o čemer bo sklical kongres v februarju. Nadalje zahteva kongres, da naj se izboljša kvaliteta tobaka posameznih vrst. V interesu štodnje pa naj se ustavi brezplačno poklanjanje tobaka raznim uradnikom in državnim funkcionarjem. Naj se štedi na ta način, ne pa da se trafikantom prikrajšuje odstotek, ki ga krvavo zaslužijo.

Po zaključku kongresa so bile sestavljene delegacije, ki so večerj izročile resolucijo predsedniku vlade, predsedniku Narodne skupščine, finančnemu ministru in upravniku državnih monopolov.

Danes zadnjikrat

Kolosalna veseloigra

ELITNI KINO MATICA

Kulturni pregled

Ljubljanska drama.

Torek, 8.: Zaprt. Sreda, 9.: »Bregova«. D. Cetrtrek, 10.: »Vrt Edem«. Nastop gđ. Slava Čevce. Izv.

Ljubljanska opera

Torek, 8.: »Faust«. Gostuje g. Josip Križaj iz Zagreba. A. Sreda, 9.: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Torek, 8.: »Pygmalion«. D. Kuponi. Sreda, 9.: »Bajadere«. A. Kuponi. Znižane cene. Cetrtrek, 10.: »Skoljka«. D. Kuponi. Zadnji krat.

Gđ. Maša Slavčeva, absolventka dunajske dramatinske šole, igra v sredo zvečer v ljubljanski drami veliko vlogo Tili v komediji »Vrt Edem«. Predstava se vrši izven abonmaja. Ostala zasedba običajna. Prepričani smo, da bo nastop mlade domačinke v večji, pomembnejši vlogi zanimal posetitelje.

le ljubljanskega dramskega gledališča. Cene navadne dramske.

Ljubljanske abonente reda D opozarjamo, da imajo svojo dramsko predstavo v sredo, dne 9. t. m. in ne, kakor je bilo prvotno javljeno, v četrtek 10. t. m.

Zdenka Žikova, odlična pevka, ki je bila za časa delovanja v ljubljanski operi, ena najbolj priljubljenih članic našega solistovskega ansambla ter je sedaj primadona zagrebške opere, priredi na splošno željo v ponedeljek 14. t. m. v veliki Unionski dvorani koncert. — Med drugimi točkami poje veliko arijo iz opere »Turandot«, katere premijera bo to soboto v zagrebški operi z g. Žikovo v naslovni vlogi. — Predprodaja vstopnic se že vrši v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Prve mariborske gledališke predstave za abonma D, med katerega so uvrščeni tudi vsi okolišni (iz Slov. Bistrice, Ruš, Fram, Polskave, Slivnice in Hoč) se vrši v torek, 8. novembra. Tega dne stopi v promet tozadevni avtobus. Zunanji abonenti dobe pravčasno svoje izkaznice.

Zagreško »Kolo« v Mariboru

V soboto, dne 5. t. m. je priredilo zagrebško pevsko društvo »Kolo« v dvorani Unio-na koncert, na katerem je pod vodstvom dirigenta gosp. Srečka Kumarja izvajalo najnovejše delo dr. Strole, oratorij »Život i spomen slavnih učitelja svete braće Cirila i Metodija«. S tem grandioznim delom je nastopilo »Kolo« pred par meseci na mednarodnem glasbenem festivalu v Frankfurtu, kjer si je priborilo častno priznanje izbrane glasbenega foruma cele Evrope in tako na najdostojnejši način proslavilo jugoslovnsko pesem. Gosp. Kumarju, ki je častno rešil težko nalogo, gre vse priznanje.

»Kolo« je elitna pevška družina, ki razpolaga s krepkimi sonornimi basi, divnimi alti in dobriimi tenorji in soprani. Vokalno tehnično stoji zbor na višku, da z lahkoto obvlada najtežja mesta. Le tako vzgojen zbor se je mogel lotiti tega ogromnega najmodnejšega dela. Proizvajanje je bilo brezhibno in je napravilo na poslušalce globok vtis. Z burnimi aplavzi, z vncemami in z obilnim cvetjem se je publika oddolžila zboru, dirigentu in solistom.

Bila je to veličastna glasbena prireditve, za katero smo dolžni vse priznanje in zahvalo vrlomu »Kolu« in neumornemu dirigentu gosp. Kumarju.

Domače vesti

* Sožalje Nj. Vel. kralja dr. Žerjau. G. dr. Gregor Žerjav je prejel od ministra dvora pisemno sožalje Nj. Vel. kralja povodom smrti svoje soproge ge. Milene Žerjavove.

* Kralj v Topoli. Kralj Aleksander je v nedeljo odpotoval v Topolo, kjer se še nahajata kraljica Marija in prestolonaslednik Peter.

* Kralj — krstni boter. V nedeljo dopoldne se je v Beogradu vršil krst sedmega sina sluzitelja tamkajšnje radio-postaje Petra Rodića. Otroku je kumoval kralj Aleksander po stari tradiciji srbskega naroda, čegar kralji so pogosto kumovali sedmemu moškemu otroku. Pri krstnem obredu je kralja zastopal polkovnik Petar Rajčić. Po kraljevi želji je otrok krščen na ime Dušan.

* Napredovanje v zrakoplovni službi. Imenovani so: zrakoplovni poročnik Fran Pirc in zrakoplovni podporočnik Janko Dobnikar za pilota-lovca; zrakoplovni podporočnik Leon Bradarica za vojnega pilota; poročniki fregate Slavoljub Pikić, Fran Kozjak in Boris Slavik za diplomirane hidroavijatike in zrakoplovni poročnik Egon Žitnik za vojnega izvidnika.

* Diplomiranje slovenskega obrtnika v Parizu. Naš rojak g. Mužan ugledni krojaški mojster z Bleda, je bil te dni na akademiji kroja in modeliranja v Parizu diplomiran. Čestitamo!

* Novi inženjerji ljubljanske univerze. Na tehnični fakulteti ljubljanske univerze so diplomirali večerj za inženjerje elektrotehnike gg. Miroslav Andoljšek, znan sokolski delavec iz Kranja, Slavko Gorjup iz Sarajeva, Dragotin Heruc iz Križevcev pri Belovaru, Anton Kuhelj iz Opčin pri Trstu in Ante Turko iz Splita. Mladim inženjerjem iskreno čestitamo!

* Imenik učiteljev za volitve v disciplinsko sodišče. Ministrstvo prosvete je objavilo imenik učiteljev osnovnih šol v Beogradu in Zemunu in imenik učiteljev meščanskih šol v Beogradu, Dobanovcih, Pančevu in Zemunu, ki pridejo v poštev pri volitvah strokovnih društev v vrhovno učiteljsko disciplinsko sodišče. Oba imenika se takoj dostavita sreskim poglavarjem in ravnateljem meščanskih šol v nadaljnjo obvestitev. Glasovanje za vrhovno disciplinsko sodišče naj se pred prejemom tega imenika ne vrši.

* Konsolidacija novinarske organizacije. V nedeljo se je vršil v Zagrebu sestanek predsednikov in delegatov vseh sekcij Jugoslovenskega novinarskega združenja. Na sestanku so bila definitivno odstranjena vsa nesoglasja, ki so obstojala med posameznimi sekcijami, zlasti nesoglasja med beograjsko sekcijo in glavnim odborom združenja, ki so doslej zelo ovirale delovanje novinarske stanovske organizacije. Beograjska sekcija bo sedaj v Novinarskem združenju zopet zavzela ono mesto, ki ji po njeni številni moči in po važnosti beograjskega časopisa pripada. V smislu doseženega sporazuma se bo vršila glavna skupščina JNU na pravoslavni Božič, dne 8. januarja, na Bledu. Da je solidarnost vseh sekcij še bolj okrepila in manifestira, bodo v novi glavni odbor vstopili vsi sekcijski predstavniki. Jugoslov. novinarsko združenje se bo zdaj lahko z vso energijo posvetilo rešitvi perečih stanovskih problemov, med katerimi sta najvažnejša revizija tiskovnega zakona in oživitvenje pokojninskega fonda, ki bo s koncem tega leta presegel že prvi milijon dinarjev. V obeh pravicah so bili na zagrebškem sestanku sprejeti važni sklepi.

* Obmejni kolodvor v Mariboru. Danes se sestanje v Mariboru jugoslovenska in avstrijska delegacija, ki bo razpravljala o ustanovitvi skupnega obmejnega kolodvora v Mariboru. Že spomladaj letos je bil dosežen načelen sporazum. Jugoslovenski delegaciji, ki bo štela približno trideset članov, bodo pridruženi zastopniki carskih, železniških in policijskih oblasti ter zastopniki mestne občine mariborske.

* Smrtna kosa. Umrl je v Ljubljani g. Ivan Anžič, posestnik v Hradskega vasi. Njegov pogreb se bo vršil jutri ob 15. popoldne iz hiše žalosnih na pokopališče v Štepančevi vasi. V Trbovljah je umrla ga. Leopoldina Klajnšek. Pogreb pokojnice bo jutri ob 9. dopoldne na trbovljsko pokopališče. — V Ljubljani je umrl v nežni mladosti 3. in pol leta Marjanček Žerjav. — Pokojnim blag spomin, preostalom naše iskreno sožalje.

25.

To se zna, da vsi so Lah, kakor zajci stekli plahi. laški makaroni kleti niso naši »PEKATETI«.

(Dolje prih.)

* Smrt ruskega admirala. V vojaški bolnici v Kotoru je te dni umrl izmed ruskih carskih admiralov Vladimir Ponomarev v starosti 71 let. Pogreba se je udeležila vsa ruska kolonija Boke Kotske, vsi oficirji kotske garnizije in številno meščanstvo.

* Otvoritev bakteriološkega laboratorija na Vračarju pri Beogradu. V nedeljo se je vršila slavnostna otvoritev bakteriološkega laboratorija splošne vojne bolnice na Vračarju pri Beogradu. Slavnosti so prisostvovali poleg osebja Centralnega higijskega zavoda ministrstva narodnega zdravlja predstavniki kralja in vojnega ministrstva kakor tudi predstavniki univerze ter raznih drugih humanih in naučnih društev.

* Upokojitev bivših avstrijskih oficirjev. Na predlog ministra vojske in mornarice je kralj podpisal večji ukaz o upokojitvi višjih črnoških in bivših avstrijskih oficirjev, ki niso bili sprejeti v našo vojsko. Med drugimi so upokoleni pehotni polkovniki: Al. Lebar, Jakob Razlag, Friderik Širca, Gašpar Vodnik, Ivan Bratančič, Rudolf Perc in Ernest Paninger; pehotna podpolkovnika

Karl Kren in Franc Starkel; majorji: Marko Krmpotič, Matevž Guzelj, Ivan Zupanc in Ivan Postružnik; pehotni kapetani: Adolf Vodopivec, Vladislav Valand, Edvard Dev, Alojzij Korže, Fran Kolarčič, Edvard Praprotnik in Pavel Higersperger; pehotna poročnika Alfred Kordon in Josip Petelin; nadležni konjiški kapetan Hugon Vestenec, ski kapetan Oton Martinc, artiljerijski poročnik Alojzij Arzenšek, artiljerijski tehnični nadoficijal Stefan Sagadin, evidenčni nadoficijal Ivan Zupančič, Ljudevit Semen in Anton Stopajnik, evidenčni asistent Josip Kangler, vojaški duhovnik Karl Kokoli, mornariški nadkomisar Franc Zorko in mornariški komisar Josip Kušan.

* Rezervni oficirji se opozarjajo na novo naredbo ministra vojske in mornarice, s katero se izpreminja dosežani način njihove evidence. Odslej jih bodo vodili v evidenci oni vojni okrogli, na katerih področju so bili rojeni. One pa, ki niso rojeni v naši državi, bodo vodili v evidenci tisti vojni okrogli, na katerih področju se nahaja njihovo stalno bivališče. Kadar se preseli rezervni oficir v področje drugega vojnega okrogla je dolžan dotedaj pristojni vojni okrog javiti novopriložnemu okrogu tozadavne evidencijske podatke. Vojni okrogli so dolžni voditi evidenco o napredovanju rezervnih oficirjev v njih o tem obveščati. Glede na to je pa vsak rezervni oficir dolžan, da vsako izpremembo stanovanja z raportom javi komandantu onega vojnega okrogla, na katerega področju je dotlej živel. Ta raport je poslati potom županstva (magistrata) občine, v kateri je dotičnik do takrat stanoval. Opustitev te dolžnosti je podvržena strogi odgovornosti. — Podobor Ljubljana.

* Zgradba umetniškega paviljona v Beogradu. Po zaslugi društva »Cvijeta Zuzorić« so pred šestimi meseci pričeli graditi v Beogradu umetniški paviljon. Načrte zanj je izdelal arhitekt ministrstva za zgradbe g. Kojić stavbna dela pa je prevzela tvrdka »Fundamente«. Ker ob začetku zidanja niso videli spominske plošče v temelje, so ta akt izvršili preteklo nedeljo. Slavnosti so prisostvovali zastopniki kralja in predstavniki vlade ter raznih kulturnih društev.

* Dom srednješolske Matice v Beogradu. Srbska šolska Matica je pričela graditi v Beogradu Dom srednješolske Matice, v katerem bo našla varno zavetje mladina, ki je izgubila svoje starše. V nedeljo 6. t. m. se je vršila slavnostna blagoslovitev temeljnih kamnov in vzidavanje spominske plošče. Slavnosti je prisostvovala velika množica občinstva.

* Obrtno-nadaljevalno šolstvo na Vrhniki. Na shodu za obrtno nadaljevalno šolo na Vrhniki dne 6. novembra t. l. v salonu gostilne Jurca je bila sklenjena in sprejeta sledeča resolucija: V imenu valencev in njih staršev ter varuhov protesta zbor najodločneje zoper zavlačevanje uvedbe šolskega pouka na obrtno nadaljevalni šoli na Vrhniki, kjer so sedaj valenci že drugo leto brez šole. Neodpušljivo je, da so vse oblasti, sresko pozavarstvo, veliki župan ljubljanske oblasti, občina Vrhnika in sama obrtna zadruga na Vrhniki, ki je v prvi vrsti poklicana skrbeti za to ter vsi merodajni faktorji tako brezbrizni za eminentno važno zadevo, kakor je šolski nadaljevalni pouk obrtnih in trgovskih vajencev. Obrtno nadaljevalna šola na Vrhniki je bila že ustanovljena l. 1911. in jo je takrat obiskovalo 79 vajencev. L. 1912/13 je bilo 83 vajencev. L. 1913/14 je bilo na šoli 61 vajencev. Med vojno je bila samo 2 leti zaprta in to 1914/15 in 1915/16. V letih 1916/17 in 1918/19 se je vršil pouk redno na tej šoli in to med vojno, ko skoro nikjer drugje ni bilo enake šole. L. 1919/20 je bila zopet brez pouka. Naslednje leto se je vršila šola le za trgovske valence na Vrhniki. V letih 1921-22 do l. 1925-26 se je zopet vršil redni šolski pouk, katerega je obiskovalo vsako leto od 85 do 98 vajencev. V šolskem letu 1926/27 pa je bila šola zaradi primanjkljaja Din 2000 (dva tisoč) zaprta, ker ni hotela navedenega primanjkljaja poravnati ne občina ne obrtna zadruga. — Oglejmo si kakšni stroški so predvideni za vzdrževanje obrtnonadaljevalne šole. Potrebujemo se honorar za učiteljstvo Din 8672 ter za šolske potrebščine do Din 1000. Celotni proračun za leto 1925/26 je znašal Din 11.000. Občina Vrhnika ima čez 5000 prebivalcev in sam trg Vrhnika nad 400 hišnih posestnikov ter nad 100 obrtnikov in trgovcev, razen tega še velike tovarne, strojarne, žage itd. Na podlagi teh kratkih podatkov zahteva zbor, da se ukrene takoj vse potrebe, da se merodajni faktorji zgnejo in poskrbe, da se obrtno nadaljevalna šola takoj prične.

Gospodom

pristojaajo najboljše fine zimske suknje in ulstri tvrdke FRAN LUKIČ, Stritarjeva ulica 9. — Najfinejši izdelek ob najnižji ceni.

* Razpis dr. Košmerlove dijaške ustanove za slušatelje Tehnične srednje šole v Ljubljani. Mestni magistrat razpisuje dr. Košmerlovo dijaško ustanovo za slušatelje višjih oddelkov Tehnične srednje šole v Ljubljani v znesku Din 3000 na leto. Pogoji so razvidni iz razpisa na Tehnični srednji šoli in na mestnem magistratu.

* Slovenska dijaška zadruga v Pragi je otvorila delovanje v šolskem letu 1927/28 s svojim 15 rednim občnim zborom. Navzočih je bilo 27 članov, od teh 7 novih. V naslednjem kratkem pregled o delovanju SDZ v minulem šolskem letu: Število podpiranih je znašalo 15 s stalnimi mesečnimi podporami v višini 150 Kč. Ivršene 3 nabiralne akcije po Sloveniji so prinesle 17.529 Kč.

Pride!

Ljubavne avanture
Leopoldine Habsburške
Premijero za Jugoslavijo bo predvajal
v kratkem KINO DVOR

Pride!

Podeljene podpore v celem letu znašajo: 14.830Kč stanje blagajne je sedaj 2699 Kč. Pri vstopu v šolsko leto 1927-28 se novi odbor pristržno zahvaljuje dobrotnikom Zadruga za vse podpore v minulem šolskem letu in jih prosi da tudi v bodoče podpro Zadrugu v njezem plemenitem delu.

* Nov voznik red na kamniški progi. Iz Kamnika nam pišejo: Uprava državnih železnic je pri sestavi novega voznega reda ugodila naši glavni želji in vpeljala drugi jutranji vlak, ki odhaja iz Kamnika ob pol 7. jutraj in je namenjen predvsem šolski mladini. Ni pa se upoštevala naša želja, da bi popoldanski vlak odhajal iz Ljubljane najkasneje ob pol 14. uri. Šolska mladina mora po pouku čakati več kakor dve uri na povratek. To je hudo zlasti v zimskih mesecih. Prizadeati starši bomo železniški upravi zelo hvaležni, ako ugodi tudi tej naši želji. Vsaj v zimskih mesecih bi bilo to mogoče, ko ni v Kamnik večlega dotoka turistov. Za zimski sport pa prihaja itak v turiste samo vlak ob sobotah in dnevih pred prazniki. Da se zimskim turistom omogoči zveza s kamničanom, pa naj bi v navedenih dneh popoldanski vlak vozil kakor dosedaj. Tako bo ustrezno vsem in smo zato prepričani, da bo uprava tej naši utemljeni želji ugodila. Nočemo kratiiti turistom ob blizu in daleč posejanja naših planin tudi v zimi, temveč želimo in pričakujemo, da nas turisti posejajo tudi v zimskem času v največjem številu.

OBLAČILA

tvrdke J. Maček

LJUBLJANA, Aleksandrova 12
so najboljše in nalcenejše.

* Srečno naključje pri žrebanju velike dobrodelne loterije Jugoslovenskega novinarskega združenja, ki se bo nepreklicno vršilo od 15. do 28. januarja 1928, pod kontrolo oblasti v Sarajevu vam lahko prinese 400.000 Din, ker prejema te novinarske loterije znaša 250.000 Din gotovine, glavni dobiček — vila, v kateremkoli kraju države — pa predstavlja vrednost 150.000 Din. Vse to lahko dobiš za 10 Din, kolikor stane srečka. Nabavite si torej takoj par srečk. Iščejo se razpečevalci, ki dobiijo od vsake prodane srečke po 1 Din. Srečke se naročajo na naslov: Jugoslovensko novinarsko združenje dobrodelne loterije, Sarajevo.

* Nezgoda našega aeroplana. V nedeljo je iz Novega Sada priletel vojaški aeroplan v Subotico. Ko se je zopet dvignil za odlet, je iz višine 200 metrov mahoma padel na tla. Pilot sta ostala nepoškodovana, aparat pa je uničen.

* Strašna smrt delavca. K hišniku v palači zavarovalne družbe »Croatia« v Zagrebu je v nedeljo prišel na obisk njegov znanec, 44 letni delavec Franjo Jane, doma iz Dol. Lendave. Ostal je pri njem tudi na prenočišču. Hišnik mu je odkazal posteljo v mali sobici, kjer si je Jane zakuril peč. Ker pa je pozabil odpreti ključko za odvajanje plina, se je ponoči vsa soba napolnila s premočnim dimom. Ko je zjutraj prišel hišnik buditi znanca, ga je našel mrtvega. Zadržali so ga plini.

Vsem gospodom

ki žele obleko po najnovejšem kroju, se priporoča pravkar otvorjeni prvovrstni modni atelje JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1. V zalogi največja izbira češkega in angleškega sukna.

* Gozdni požar na Sljemeni. Na Sljemeni pri Zagrebu je predvečernim v gozdovih grofa Kušmerja izbruhnil požar, ki je povzročil ogromno škodo. Pogorelo je deset oraloj gozda, Gasilec in vojaštvu se je končno posrečilo omejitvi požar.

* Sreski učiteljski društvi »Edinstvo« Ljubljana in okolica ter Litija zborujejo v soboto, 12. t. m. ob 9. dopoldne v Kazini II. nadstropje, z naslednjim dnevnim redom: 1.) poročila funkcionarjev; 2.) predavanje: mestni fizik dr. Mavricij Rus: »Naležljive bolezni med učenci in njih omejitve«; 3.) slušališče. Udeleženci imajo v soboto pouka prost dan.

1624

* ITO — zobna nasta najboljše! Pri ljudeh z oslabilim delovanjem srca vam pripravi kapica prirodne grenčice »Franz Josef«, zaužita vsako jutro na tešče. lahko telesno odvajanje. Strokovni zdravniki za srca so prišli do zaključka, da celo pri težkih oblikah napak srčnih zaklopnic učinkuje voda »Franz Josef«, zanesljivo in brez vsakršnih težav.

* Snežne čevlje in galoše popravila najboljše in nalcenejše tvrdka Nardin in drug Poljanska cesta 31.

1615

* Volno, bomhaž za strojno pletenje in ročna dela dobiš po najnižjih cenah pri PRFLOGU Ljubljana, Stari trg 12. in Zlatovska ulica šte 4.

u— Novizice nalcenejše pri Dobeicu Pred Koflijo 15

188

* Omeke kemično čist in plisira tovarna IOS REICH

* Avto-vožnje po Din 3,50 km prevzema tvrdka Nardin in drug Poljanska cesta 31.

1616

Iz Ljubljane

u— Odhod žel. direktorja inž. Schnellerja iz Sarajeva. Včeraj ob 9. dop. je odpotoval na svoje novo službeno mesto direktor Sarajevske žel. direkcije g. inž. Matko Schneller. Na postaji so se poslovili od njega žel. direktor inž. Knežević s številnim oseblom direkcije in drugih železničarjev, nadeja veliki župan in številni osebni znanci. Poslovilni večer, ki se je v nedeljo vršil v kolodvorski restavraciji, je uspel zelo lepo. Izredno številna udeležba in lepi poslovlilni govori, so očitovali priljubljenost, ki si jo je v Ljubljani pridobil direktor inž. Matko Schneller.

u— Proslava 20 letnice orkestra Sokola I. Agilni godbeni odsek Sokola I. v Ljubljani je priredil v soboto na Taboru prav posrečen družabni večer ter s tem proslavil svojo 20. letnico obstoja. Ob tej priliki smo opazili, da ima sokolska godba zelo mnogo prijateljev, saj je bila udeležba zelo zadovoljiva. Sicer pa v sedanjih časih nikakor ni računati z onimi množicami pri kaki prireditvi, kakor svoje čase, saj se povsod zelo čuti kriza. Družabni večer je otvoril orkester Sokola I. z nekoliko efektivni korlačnicami, nakar je izvajal »Slovansko fantazijo« prav posrečeno in dobro občuteno. Videli smo pri tej priliki, da ima orkester v svoji sredi brate, ki so globoko čuteči in vsestransko uporabljivi godbeniki. Takoj nato je zelo lepo zapela s. Vera Kambičeva Zupančič-Pavličeva »Mehurček« in prešla krasen sopek Orkester je z uspehom izvajal daljši potpuri iz opere »Carmen«, potem je zapel br. Petrovič dvojce pesmi ter napravil s svojim lepim baritonom krasen utis. Po zaključni korlačnici se je pričel zabavni del programa, ki je obsegal recitacijo »Pijanec« po br. Markiču, dalje časoven kuplet »O volitvah« in japonsko pesmico »O ženski zvestobi«, ki jo je zelo mično zapel br. Bučar. Nato je pričela poslovati z vsem pompom policijska komisija, ki je poleg paviljonov in plesa skrbela za vsestransko dobro voljo obiskovalcev, saj se je slično zapiranje »nevarnih« elementov privikar izvajalo v Ljubljani. Godbenemu odseku Sokola I. prav iskreno čestitamo k posrečeni prireditvi. Pokazal je v svojih 20 letih mnogo vztrajnosti, pokazal pa tudi da ima za koncert kakor tudi za ples zelo vporabljen orkester in zelo močno voljo, da za vsako ceno doseže svoj cilj.

Prednaznanilo!

takoj po Buenos Airesih se bo vršil svetovni šahovski kongres v Ljubljani.

u— Lep uspeh družabnega večera oblastne organizacije p. t. t. uslužbencev. V soboto je Oblastna organizacija poštinih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev z odličnim uspehom proslavila prvi nastop pevkega zbora poštinih nameščencev. V prostorih hotela Lloyd se je zbralo prav častno število p. t. t. uslužbencev in njih naklonjenega občinstva. Družabni večer je otvoril s primernim nagovorom pevovodja tovariš J. Novak, nakar je pevski zbor nastopil z izbranim sporedom, ki je žel mnogo odobravanja. Med prvim odmorom je g. F. Martinšek simpatično očrtal celokupno delovanje in težkoče pevkega zbora, od prvih početkov do prvega nastopa. Saj še ni pol leta, kar se je zbor ustanovil, pa je že nastopil z izbranim, skrbno naštudiranim programom. Pevski zbor naših poštarjev je poleg drugih poštinih strokovnih in stanovskih organizacij važna ustanova, ki ne stremi samo za tem, da se v okviru pevkega programa izpopolnjuje, ampak da s svojimi nastopi med poštinih nameščenci vzbuja zanimanje za skupno in enotno delovanje. Kakor so poštini uslužbeni pri pevskem zboru vzajemni, tako naj sledi vzajemnost in sloga v vseh poštinih organizacijah in ustanovah. Po končanem pevskem sporedu se je razvila zares prava družabnost, mlaisti tovariši in tovarišice pa so se ob zvokih prijetne godbe pod vodstvom tovariša Nagodeta tudi fletno zasukali. V celoti res lep in prisen družabni večer kateremu bo sledilo gotovo še več enakih.

u— Slušateljskam ljublj. univerze sporoča svet slušateljev, da je pokrenil akcijo za ustanovitev društva slušateljce ljubljanske univerze. Zato sklicuje za danes, dne 8. t. m. ob 16. sestanek vseh slušateljce v balk. dvorani univerze. Dnevni red je razviden iz razglasila, objavljenega na deski Sveta slušateljce v avli univerze. O potrebi takega društva, kakršno obstoja sicer itak na vsaki univerzi, je odveč razpravljati, zato Svet slušateljce pričakuje, da se tovarišice v polnem številu odzovejo!

Za kože

vseh vrst divjačine

plačujem naj, sje cene

u— Sokolska proslava 50 letnice Otona Zupančiča. Ljubljanski Sokol priredi v četrtek, dne 10. t. m. točno ob 20. v društveni sejni dvorani proslavo petdesetletnice pesnika — prvaka — Otona Zupančiča s predavanjem in prednašanjem njegovih pesni. Sodelujejo: br. profesor Rupelj, br. Markič, br. Petrič in sestra Engelmanova. Vabimo vse brate, sestre in naraščaj, da se naše skromne proslave v čim večjem številu udeležite.

u— Koncert komornega kvarteta »Zikar«, ki se je pravkar vrnil iz Južne Amerike, se bo vršil v Ljubljani definitivno v četrtek, 17. t. m. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— St. Peterska ženska in moška podružnica Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani priredita v nedeljo, 13. t. m. v restavraciji gl. kolodvora občijani vsakoletni zelo priljubljeni Martin Malenškov večer s pestrin

sporedom. Cenjeno občinstvo opozarjamo na pitano gos in bogat srečolov. Godba, petje, ples, to bo fest!... Pridite vsi! — Odpor.

u— Odpiranje in zapiranje trgovskih obratov v Ljubljani. Ker se mora v smislu oblastnega poziva to vprašanje čimprej rešiti, sklicuje gremilj trgovcev v Ljubljani za danes, torek ob 8. uri zvečer v prostorih hotela »Union« (veranda) sestanek trgovcev — Načelstvo.

u— Trgovci in trgovski nameščenci! Tretje predavanje g. Vavpotiča o aranžiranju izložb se bo vršilo v sredo, dne 9. novembra ob 8. uri zvečer na verandi poleg velike dvorane hotela Union. Odbor društva Merkur

1636

u— Budilke in poročne prstane kupiš pri F. ČUDEN, Prešernova ulica 1.

225

u— Irajno kodranje, vodna ondulacija, striženje bubi-glavic, električna. Orado in ledena masaža (Eismassage), barvanje z L' Oreal Henne, manicure izvršuje našojldneje: Češalni salon O. Fetič-Frankheim

85

Iz Celja

u— Sestanek članov krajevne organizacije SDS Celje mesto bo v sredo zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razgovorov ob pol 21.

u— Sprejem »Kola« na celjskem kolodvoru. V nedeljo dopoldne ob pol 12. so se pripeljali v Celje iz Maribora zagrebški »Kolašci«. Sprejem gostov je bil nadvse pri srčen. Na peronu jih je pričakovala množica Celjanov, ki so veselo vzklizali gostom. V imenu občine jih je pozdravil g. župan dr. Goričan, v imenu Glasbene Matice in kulturnih društev pa bančni ravnatelj g. Mirko Gruđen, ki je v krasnem govoru povdaril velik pomen koncerta »Kola«. Tu di sresko poglavarstvo je odpisalo svojega zastopnika v osebi g. dr. Brunčca. Vsem je odzdravil za »Kolo« podpredsednik sodni svetnik g. Josip Vidali. Pris. nost, ki je vladala pri sprejemu, se je stopnjevala pri popoldanskem koncertu v impozantno manifestacijo.

u— Plesni večer v gledališču. Gdč. Erna Kovačeva priredi v soboto 12. t. m. zvečer v mestnem gledališču plesni večer. Na sporedu so moderni plesi po melodijah Straussa Schumanna, Schuberta in Čajkovskega. — V nedeljo ob 15.30 pa se bo vršila ljudska predstava »Mlinar in njegova hči«.

u— Začetek esperantskega tečaja. Danes ob 19. bo v Rudarski šoli prvi sestanek, kjer se bodo odločili dnevi in ure tečaja. Tam se še sprejemajo nove prijave.

u— Družabni večeri v celjskem domu. Agilni restavrat v Celjskem domu, g. Aleksander Hlavač, namrava v zimskem času prirediti tedenske družabne večere. Ker je dosedaj pogrešala slovenska družba take večere, pozdravljamo idejo g. Hlavača.

Iz Maribora

u— Meljski demokrat so imeli v soboto zvečer prav lepo uspešno Martinovo prireditve, ki je združila najširše sloje Mella v prijetni domači zabavi. To je bil prvi poskus »Demokratskega večera« v Melju, ki se je v vsakem oziru obnesel, gmotno in moralno. Uspeh nas veseli tem bolj, ker vodijo meljsko organizacijo odlični možje najraznovrstnejši poklicev brez akademikov in bo baš zaradi tega ta organizacija krepak odpor proti klerikalni invaziji, ki hoče pod krinko neprestanih veselje zavojevati Melje iz franciskanskega samostana.

u— Drzen rop. V noči od sobote na nedeljo sta na poti iz Kamnice proti Mariboru napadla 18 letni Josip Kajšler iz Limbuša in 19 letni Josip Vezovnik. Vrhovega dola pri Mariboru 61 letnega suarčka železniškega upokojenca Antona Tajnska ter ga tako pretepla, da je nezavesten obležal na cesti. Pri tem sta mu surovežja raztrgala obloko in ga oropala za 500 Din. Oba napadca so orožniki aretirali in izročili sodišču.

u— Velika poneverba. Tvrdki Karel Schmit je v soboto poneveril njen uradnik 19 letni Helmut Golob 150.000 Din, ki ji jih moral prinesiti tvrdki iz Narodne banke. Uradnik je dvignil denar, ni pa se več vrnil v trgovino. Ko so zadevo popoldne prijavili policiji so mogli detektivni ugotoviti le toliko, da se je Golob med tem odpeljal z avtotakšijem v Gradec.

u— Dva sleparja. V Mariboru sta se v zadnjem času klatila dva pustolovca, ki sta sleparila v trgovinah z vračanjem denarja ter sta v petek ogoljufala celo tvrdko Meini za 1000 Din. Pustolovca so še isti večer aretovali v neki kavarni.

u— Specijalisti za ženske bolezni in porod dr. Benjamin Ipavc v Mariboru. Gosposka ulica 46, zopet ordinira od pol 10. do pol 12. in od 15.—16. (3.—4.)

1625

u— Priporoča se modni salon Elza Šerak in dr. Maribor, Trubarjeva ulica 7.

1550

Koncertni nastop mariborskih kaznencev

Maribor, 7. novembra
V nedeljo dopoldne se je vršil v dekorirani dvorani moške kaznilnice zopet koncert, ki ga je priredilo mariborsko podporno društvo za odpuščene kaznence. Društvo je stopilo s takšnim koncertom že drugič pred našo javnost in pokazalo s tem svojo resno voljo, da olajša obojemcem kazni in pa prehod v zopetno prosto življenje. Moralna vrednost takšne prireditve je neprecenljiva, gotovo pa bo tudi gmotni uspeh s prispevki gostov društvu olajšal delovanje. Nahtežji korak kaznencev po odpuščeni kazni je baš prve dni, ko s težavo išče službe in je tedaj predvsem potreben gmotne podpore, da ga beda ne vrže zopet v roke zločinstva.

Javnost je pokazala izredno veliko zanimanje za prireditve in je bila obširna dvorana z galerijama polna najodličnejšega občinstva. Spored je otvoril predsednik društva, višji kaznilniški ravnatelj N. I. Vrabl, ki je med drugim pozdravil iz Ljubljane došlega vrhovnega šefa kaznilnice, višjega

državnega pravdnika dr. Grassellija, predsednika okrožnega sodišča dr. Žiberja, prvega državnega pravdnika dr. Iv. Jančiča, glavnega strokovnjaka in druge ter pojasnil vzgojni namen moderne vzgoje kazencev potom goljenja glasbene kulture. Sledil je spored 16. točk, ki je ne samo goste, ampak zlasti tudi naše glasbenike presenetil po svoji dovršenosti. Pod taktirko neutrudnega kaznišniškega učitelja in pevovalke z. Cizla je zaigral najprej orkester kazencev Pučkovo korčnico »Triglav«, nakar je žel pevske zbor kazencev od pesmi do pesmi večji aplavz, ki je dosegel pač svoj višek z zadnjo, 16. točko, Devono »Oor čez izaro«. Morali so jo ponoviti, čeprav je spored trajal od pol 10. do 12. ure. Skladatelj Oskar Dev je bil sam navzoč in vzhlel nad čustvenostjo, s katero so mu kazenci reproducirali »Oor čez izaro«.

Med pesmami smo slišali tudi lep govor kazencev o pomenu Beethovne 100-letnice, nagovor kazencev gostom ter dve deklamaciji, ki bi bile v čast vsaki boljši društveni prireditvi. Zapeli so med drugim še Sattnerjevo »Na planine«, Medvedovo »Popotnikovo pesem«, celo Mirkovo »Na trgu«, Novakov »Pozdrav domovini«, Drzovičovo »Tam z visoke sinje gore«, Perjančičovo »Silaj, silaj solncece« in Volaričovo »Zvečer«. Posebno občudovanje sta žela solista, tenorist in basist. Globoko so učinkovale resne, skeptne besede prvega državnega pravdnika dr. Iv. Jančiča, napram kazencem, katerim je predložil veliko, upravljenjsko skrb učitelja Cizla in višjega ravnatelja g. Vrabla za njihovo usodo. Prednasanje pesmi naj jim blazi naloženo kazeno ob zvesti, da javnost kljub težkim kaznim vidi v njih le človeka, še vedno enako vredne ljudi, ki jim hoče le ugoditi zopetni vstop v družbo, od katere naj se nikdar več ne povrnejo za kaznišniško zidovje.

Žrebanje državne razredne loterije

Beograd, 7. novembra.

Pri današnjem žrebanju V. razreda 14. kola srečk državne razredne loterije so bile izžrebane naslednje srečke: 50.000 Din dobil srečka 25367. 20.000 Din 29713. 4000 Din 37.775 in 29.981.

Po 2000 Din dobe: 54.091, 60.348, 44.154, 49.053, 70.211, 117.097, 61.028, 52.756, 79.694, 81.327, 13.528, 13.588, 14.345, 69.351, 93.074, 99.041, 114.406, 116.979, 28.165, 29.233, 34.636, 50.763, 51.398, 57.193, 58.483, 86.667, 101.264, 101.774, 103.120, 107.819, 42.484, 47.162, 63.685, 64.703, 89.899, 99.030, 111.985, 61.573, 75.720, 80.169, 81.478, 81.882, 109.357, 12.618, 15.191, 16.673, 20.207, 23.549, 37.029, 42.741, 70.741, 73.441, 91.697, 113.464.

Iz Kranja

r. Gozdni požar pod Stolum. Preteklo nedeljo je nastal v gozdnem predelu brezniške občine pod karavanskim Stolum požar, ki je dosegel precejšnje dimenzije. Okrog 11. ure dopoldne so opazili turisti, vračajoči se s Stola k Valvazorjevi koči, majhen dim tik nad potjo, ki pelje iz Zimovnice k Valvazorjevi koči. Bilo je to v Smolnikovem vrhu pri točki, ki jo imenujejo »Pri novem počivalniku«, slabo uro oddaljena od Zimovnice. Po polurnem poteku pa je postal dim izredno viden, videti je bilo plamene, ki so se razširili na vse strani proti vrhu po pobočju, ki je bilo sicer bolj skalnato, vendar zaraščeno večnoma z nizkim in mladim borovcem. Suho listje in mahovje je ogenj še bolj podnetilo. Goreči kompleks je postajal večji in že dosegel površino skoraj tisoč kvadratnih metrov. Ogenj so opazili tudi kmetje v Zabreznici in Mostah ter so pohiteli v večjem številu z lopatami in sekirami na pomoč. Grozila je velika nevarnost, da se ogenj razširi preko vrha na severno stran, kjer so kompleks lepih gozdov. Kmetje so takoj pričeli z lokaliziranjem ognja ter se jim je posrečilo plazečo se gorečo zmijo zadrti. Okrog 15. je ogenj precej ponehal. Gorelo je v gozdu posestnika Salmika ali vulgo Vitalova iz Zabreznice, ki trpi s tem precejšnjo škodo. Verjetno je, da je kdo vrgel ogorek cigarete ali vžgalice v listje, ki je pričelo tleti radi izsušenosti. Potrebna je pač previdnost, da se onemogoči take posledice, ker vračajo kmetje vso krivdo na turiste, ki so povsem ne krivi.

r. Kino v Narodnem domu predvaja ju tri ob 17.30, 19.30 in 21. uri zgodovinsko dramo »Beatrice Cenci«.

r. Sedesletnico rojstva praznuje danes gospa Magda Sirc-Rant, mati Franca Sirc, bančnega ravnatelja in enega najagilnejših javnih delavcev v Kranju in Vinku Sirc, bančnega ravnatelja v Ljubljani. Ugledni in spoštovani meščanki naše čestitke!

r. Zgodnje cvetice na Stolu. Skupina kranjskih turistov je posetila preteklo nedeljo Prešernovo kočjo na Stolu ter nabrala na povratku v višini 1200 m lep šopek trobentice in v višini 1500 m prve lepe cvetice teloha.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 7. novembra 1927.

Višina barometra 308,8 mm

Kraj	Cas	Barom	Temper	Vel. vetra	Smer vetra	Tr. brzina	Padavine
Pravznan							
Ljubljana		754,8	12,0	87	W 4	10	dež
Maribor		752,8	13,0	65	SSE 4	7	
Zagreb		754,9	13,0	85	W 6	8	
Beograd		757,4	16,0	87	SSE 5	6	dež
Sarajevo		757,9	14,0	75	miro	9	dež
Skopje		753,3	10,0	94	miro	10	
Dubrovnik		759,8	20,0	87	S 4	10	dež
Split		757,5	17,0	75	S 5	4	dež
Praha		749,6	7,0	—	W 2	7	

Solnce vzhaja ob 6.45, zahaja ob 16.41, luna vzhaja ob 16.3, zahaja ob 3.57.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 16,3, najnižja 11,7 C.

Dunajska vremenska napoved za ture: Slibše in malo hladnejše vreme; padavine niso izključene. Osvežujoči jugozapadni vetrovi. Pojutrnjano morda že mrzlo. Triškaška vremenska napoved za ture: R. zni severovzhodni vetrovi. Nebo oblačno; dež. Temperatura od 12 do 18 stopinj. Morje mirno.

Iz Trbovelj

t. Koncert Zivkovic. Pod okriljem pevskega društva »Zvon« priredila svetovnoznani Zivkovič v torek 15. t. m. koncert v Sokolskem domu. Opozorjamo občinstvo, naj ne zamudi te izredne prilike in naj si pravočasno preskrbi vstopnice!

t. Spiritizem se je po naši dolini močno razširil in zavzema take dimenzije, da bo morala poseči vmes oblast. Ljudem se slabo godi, vsespovsod iščejo rešitve in tako so se zatekli še k »duhovom«. Po nekaterih hišah imajo redne seitanke, kjer kličo duhove. Te dni se je zgodilo, da je prišel k župniku ruder in zahteval, da izprej hudiča, ki se je naselil v njegovem telesu. Od župnika je šel k zdravniku in prosil, naj ga ozdravi. Govori se celo, da je tudi Pečnikova skočila v vodo radi tega, ker ji je spiritizem zmešal glavo.

t. K sportnim igram v Trbovljah. Surovosti, ki so se dogodile na olimpijadi tukajšnjih sportnih društev, moramo najstrojše obojati. Mimogrede omenimo, da sportni klub Trbovelj ni nikak sokolski klub, kakor pravi »Slovenec«, res pa je, da so nekateri člani omenjenega kluba tudi člani Sokola. V razmerje med obema sportnima kluboma se ne bomo vtikali; to naj uredi nogometni podsavez. Obojati pa moramo način, kako nastopa občinstvo proti SK Trbovelj, kadar je n. pr. ta v premoči.

Sport

Prvenstvene tekme v Sloveniji

V nedeljo so se odigrale zadnje prvenstvene tekme ljubljanskih prvorazrednih klubov ter najvažnejša tekma drugega razreda. Preostale so še nekatere tekme rezerv prvorazrednih klubov.

ASK Primorje : ZSK Hermes 3 : 1 (2 : 0)

Na igrišču Primorja se je nadaljevala prekinjena prvenstvena tekma med gornjima kluboma. igralo se je samo 21 minut. Primorjani so nastopili v isti postavi kot zadnjič, toda brez izključenega srednjega krilca Slamiča, Hermes pa je postal v boju skoraj vse svoje najboljše igrače. Prvih 10 minut je Hermes ostro pritiskal in se je že zdelo, da bodo morali Primorjani kapitulirati. Nato pa so se nekoliko znešli. Napad na napadom je ogrožal gol Hermesa, ki je napel vse sile, da se obvaruje golov. To se mu je tudi posrečilo. K temu je mnogo pripomogel sam trio Primorja, odnosno obe zvezi, ki sta v najboljših situacijah oklevali s strela na gol. Ako bosta Erman in Uršič prišla zopet v svojo nekdanjo formo, tedaj bo moštvo Primorja predstavljalo res močno in dobro izvežbano enajsterico. Dolej pa bo moštvo kazalo sliko sicer tehnično dobre enote, toda brez pravih strelcev.

G. Pevalak je sodil dobro. Paziti pa bi bil moral na precej surovo igro desnega krilca Hermesa.

SK Jadran : SK Slavija 1 : 1 (0 : 0)

Slavija, ki je šele letos postala prvorazredno moštvo, bi bila zmago zaslužila, ker je bila večji del tekme njena premoč očividna, čeprav ni pokazala take lepe in premišljene igre. Ni pa znala izrabiti slabe igre Jadrana. Zlasti velja to za napad Slavije. Sodil je dobro G. Betetto.

SK Ilirija : SK Slovan 11 : 1 (5 : 1)

V zadnjih dveh tekmah se je držala Slovana precejšnja smola, ki je prinesla klub na ogromno dozo golov ter mu s tem skvarila goliferenco. Prepričani pa smo, da bi Slovan mogel doseči boljše uspehe, ako bi izmenjal svojega sicer agilnega vratarja, ki je trenutno izven forme. Precejšen del golov tudi pri nedeljski tekmi gre na njegov račun. Obratni ni znal niti onih žog, ktere je že držal. V ostalem pa Slovan ni zaslužil takega poraza, kajti razvil je mnogo boljše igre kot proti Primorju, kar velja zlasti za krilsko vrsto. Toda njegova napadna vrsta ni znala izrabiti precej ugodnih situacij razven v enem primeru, ko je beležil Slovan svoj častni gol. V obrambi je ugajal desni branilec, ki ima lepe odbojne udarce, manjka mu pa pravilni placement. Zelo se je trudil tudi njegov partner, ki pa igra preostro in nevarno. Tudi ostali so se potrudili, zlasti Volkar med krilci, toda med moštvo opaziš nesigurnost in pomanjkanje tehnike (stoping).

Ilirija, ki je nastopila brez Pleša in Deleve, je v svoji igri nudila preveč sliko prvenstvene borbe. Zato ni parila na to, da se žoga preda kolikortoliko precizno, nego so jo brez pravega zmisla odbijali v nasprotnikovo polovico. Dobro se je izkazal Plešov namestnik, nekoliko slabši pa je bil desni krilec. Gabe ne vzdržijo cele igre. Lado kakor vedno dober. V napadu sta Doberlet in Šiška igrala preveč na svojo roko. Mladi srednji napadalec ni pokazal pravega razumevanja na tem mestu, Oman in Janez sta bila bolj šibka.

Sodil je G. Schneller, ki ni povsem zadovoljil. Sprejedalet je precej foulov, Zeliho, da se ga ne bi prijel bolezen naših domačih sodnikov.

SK Reka : SK Svoboda 2 : 1 (2 : 0)

Najvažnejša tekma v drugem razredu je končala z zmago Reke. Po predvedeni igri, ki je boljša od igre enega ali drugega prvorazrednega kluba, je Reka prvo mesto II. razreda tudi zaslužila.

Tudi nedeljska tekma je pokazala, da je Reka boljše od Svobode. Lepo je bilo gledati s kako umnostjo so Rečani pas-

rali žogo. Zastreljali pa so precej sigurnih šans. Najboljši del moštva je obramba in napadalni kvintet, dočim krilci zasostajajo, baš nasprotno kot pri Svobodi, kjer je krilski vrsta največja opora, dočim igra napad brez vsake zveze. Izvstno se je držal desni branilec, ki bi opravi svoje delo tudi v boljših klubih.

Tekma je nudila dovolj zanimivih in napetih momentov. V prvem polčasu je Reka imela več od igre, a ni znala izrabiti situacij. V drugem polčasu pa je pritiskala Svoboda, ki se je zelo potrudila, da bi izenačila.

Sigurno je vodil tekmo g. Vodišek.

SK Panonija : SK Krakovo 5 : 3

Zasluzena zmaga ambicioznega moštva. Krakovčani so podcenjevali svojega nasprotnika, kar se je maščevalo.

Objektivno je sodil G. Cimperman. Tabela ljubljanskih klubov kaže sedaj sledečo sliko:

I. razred: 1. Ilirija (10 točk), 2. Primorje (8), 3. Jadran (5), 4. Slovan (4), 5. Hermes (2), 6. Slavija (1).

II. razred: 1. Reka (7), 2. Svoboda (6), 3. Panonija (4), 4. Krakovo (3), 5. Natak (0).

V mariborskem okrožju so se vršile tri tekme:

ISSK Maribor : TSK Merkur 5 : 0 (4 : 0)

Maribor je porazil Merkurja v razmerju 5 : 0, kar pa nikakor ne odgovarja veliki premoči, ki jo mariborski napad ni znal uveljaviti nad nasprotnikom. Nepristano se je igralo pred vratmi Merkurja in sta le dve žogi prišli v roke vratarja Maribora. Kljub temu pa je bil uspeh neznan, kajti Merkur je nudil bore malo odpora. Tekma je bila nezanimiva in ni izpolnila pričakovanj.

Sodil je dobro G. Planinšek.

SK Ptuj : SK Zelezničar 4 : 2

V Ptuj si je SK Ptuj priporil zaslužen zmago, kajti igral je poizrtvovalneje in v zelo hitrem tempu ter presenetil nasprotnika, ki se na tujem terenu ni znašel. Z večerajšjo tekmo se je SK Ptuj definitivno plasiral na tretje mesto v prvenstveni tabeli in izrinil Zelezničarja na četrto, ki lahko v slučaju nesrečnega starta proti Svobodi pade celo na peto mesto.

Sodil je G. Frankl zadovoljivo.

Maribor rez. : Merkur rez. 7 : 0

Rezerva Maribora, ki je odigrala predtekmo prvenstveni tekmi Maribor : Merkur je porazila Merkurjevo v razmerju 7 : 0. Predvedla je vzorno kombinacijsko igro.

Avstrija : Italija 1 : 0 (1 : 0)

Zasluzena zmaga avstrijskega moštva.

Morda se nikoli ni avstrijska nogometna reprezentanca šla v boj s tako majhnimi izglede kot prošlo nedeljo, ko je morala nastopiti v Bologni proti italijanski reprezentanci, ki je, kakor znano, še nedavno izšla na tujih tleh v Pragi proti močnemu češkoslovaški reprezentanci 2 : 2 neodločen rezultat. Po porazih Avstrijcev v Budimpešti in Pragi je bilo saveznemu kapetanu Meislu zelo težko sestaviti tako moštvo, ki se bo moglo častno boriti proti Italijanom, in to še pred italijanskim običajem. Kaj to pomeni, za presoditi samo oni, ki je prisostvoval kakim italijanskim reprezentancam na italijanskih tleh. Hugo Meisl je moral vzeti v svoje moštvo nekaj novincev, predvsem vratarja Franzla (Admira), ki je igral prvič v meddržavni tekmi.

Zmaga Avstrijcev je pokazala, da avstrijski nogomet ni nazadoval. Bolognska tekma je stavila največje zahteve na živce avstrijskih igračev, ki so držali kljub povsem tujemu »drukanju« italijanske publike. Avstrijska zmaga je še pomembnejša, ako se pomisli, da šteje ta tekma k tekmovalju za evropski pokal.

Edini gol je padel v 44. minuti prvega polčasa. Zabil ga je Runge (Admira). Premo Avstrijcev je bila nekaj časa tako eklatantna, da sta branilca Rainer in Blum stala v sredini igrišča. Občinstvo je v drugem polčasu na vse mogoče načine bodrilo svoje »azzure« (italijanska reprezentanca nastopa namreč v modrih srajčah), a Avstrijci se niso dali motiti. Pokazali so, da dobra tehnična in taktična enajsterica, ako ohrani mirno kri, lahko premaga s primitivnimi sredstvi delajoče moštvo, tudi če to pokaže še toliko elana in borbenega duha. Ako bi bil avstrijski napad izvedel svoje akcije v hitrejšem tempu, bi bila zmaga seveda še večja.

Tekmo je sodil Anglež Prince-Cox, ki je vodil že mnogo mednarodnih bojev na končintu. Po končani tekmi je publika izžvižgala svoje lastno moštvo, v znak protesta proti porazu Italijanov pa odnesla Avstrijce v triumfu z igrišča.

Ostale nogometne tekme

JESENICE: Edinost : Bratstvo 9 : 1. BEOGRAĐ: Prvenstvene: Jugoslavija : Soko 5 : 0 (4 : 0). Nereelen izid, ker je bila tekma precej otvorenja. Jedinstvo : Slavija 4 : 3 (2 : 1). BSK : BUSK 5 : 0 (3 : 0).

ZAGREB: Jesensko nogometno prvenstvo je prineslo precej nepričakovanih rezultatov. Prvak Hašk je docela izven forme in se nahaja na petem mestu. Gradjanski se nekaj popravlja ter je dosegel tretje mesto, čeprav je odigral najmanj, namreč tri tekme. Po četrtem kolu vodi Croatia, Stanje je sedaj sledeče: 1. Croatia, 2. Viktorija, 3. Gradjanski, 4. Concordia, 5. Hašk, 6. Željezničar, 7. Derby. Nedeljski izidi so bili: Gradjanski : Željezničar 5 : 3 (3 : 0). Croatia : Derby 3 : 0 (2 : 0). Viktorija : Hašk 1 : 1 (1 : 1).

PRAGA: Prvenstvene: Sparta : SK Kladi 11 : 2 (5 : 2). Slavija : Čochie Karlin 4 : 1. Viktorija Žižkov : Vrbovice 4 : 1 (3 : 1). DFC : ČAFK 3 : 2 (0 : 1). KRAKOV: WAC : Cracovia 3 : 2 (0 : 0) in 1 : 1.

DUNAJ: Prvenstvene: Austria : FAC 4 : 3 (2 : 0). Hertha BAC 0 : 0. Wacker : Hakovo 2 : 0 (1 : 0). Prijateljska: Slovan : Sportklub 1 : 0 (1 : 0).

GRADEC: Gradec : Dunaj 4 : 1 (2 : 1). CURIH: Svica : Švedska 2 : 2 (2 : 0). BERLIN: Berlin : Stockholm 2 : 2 (2 : 0). BUDIMPEŠTA: Prvenstvene: Kispest : Szaharia 3 : 0 (3 : 0). FTC : Nemzeti 4 : 2 (1 : 1). Hungaria : Attila 1 : 0 (1 : 0). Ujpest : III. okraj 2 : 0 (1 : 1).

Seja upravnega odbora JHS se vrši v četrtek dne 10. novembra t. l. ob 20.30 v Emoni. Prisostvo vseh gg. odbornikov je obvezna. — Tajnik.

ASK Primorje. Redni letni občni zbor se vrši 19. t. m. ob 20. uri. Dnevni red običajen. Kraj se objavi pravočasno. Tajnik.

Gospodarstvo

Nov projekt zakona o izenačenju davkov in zakonska stabilizacija dinarja

Povodom ostre debate v parlamentu glede izenačenja davkov, prinašajo zagrebške »Novosti« iz informirane strani vest, da finančni minister noče pristati na izdelani projekt zakona o izenačenju davkov, ker je po njegovem mnenju ta projekt površno izdelan in ker ni v skladu s spremenjenimi gospodarskimi razmerami v naši državi. On ni proti izenačenju davkov, temveč hoče le izdelati nov načrt zakona in ga čim prej predložiti skupščini. Po njegovem mnenju ni samo potrebno faktično izenačiti davke, temveč jih je treba tudi znižati. V ostalem smatra, da je krivda prejšnjih vlad, da se v tem pogledu ni nič ukrenilo. Zaradi tega je vsa država utrpela veliko škodo, posebno pred inozemstvom, ki ne more razumeti, da morejo tako dolgo in na zakonski podlagi obstojati razlike v obdavčenju državljanov.

Ze samo dejstvo, da bo naša država težko dobila povoljno posojilo v inozemstvu, dokler ne bodo izenačeni davki in dokler ne bo z zakonom stabilizirana relacija dinarja nampram zlatu, sil finančnega ministra, da čim prej reši ti dve vprašanji.

Skoro gotovo je, da je bil finančni minister pod vtisom dogodkov v parlamentu prisiljen vzeti vprašanje izenačenja davkov resneje v pretes, ker je krivična razdelitev davkov prečitna. Upajmo, da se bo sestava novega projekta čim prej izvršila, kajti drugače bi vse to pomenilo le še novo zavlačenje. V koliko pa so te informacije točne, bo pokazala bodočnost.

Zanimivo je tudi naziranje finančnega ministra glede našega valutarnega vprašanja. Mnenja je, da je v tem pogledu potrebna velika opreznost, da ne bi v našem gospodarskem življenju nastopila še ostrejša kriza, kakor se je to zgodilo, ko nismo znali zaustaviti in stabilizirati tečaja dinarja na višini 6.50, odnosno 7 švicarskih centimov, temveč smo ga pomenili preko 9 centimov. Če bi takrat stabilizirali dinar na 6.50, odnosno 7 centimov, ne bi toliko bank, trgovskih in industrijskih podjetij prišlo v konkurz, kakor se je to dejansko zgodilo. Gospodarsko življenje ima svoje zakone, zato je treba taka vprašanja dobro proučiti, preden se končno veljavno rešijo.

Elektrarna Fala, d. d. v. l. 1926. Delniška družba Elektrowerte A. G. v Baselu, lastnica Elektrarne Fala, d. d. in družbe Steiermährische Elektrizitäts-Gesellschaft in Gradcu, je objavilo leto poročilo, iz katerega posnemamo zanimive podatke o razvoju elektrarne na Fali v l. 1926. Falska elektrarna je v l. 1926. proizvajala 164.087.000 kilovatnih ur napram 139.247.000 v l. 1925., 130.716.000 v l. 1924. in 102.785.000 v l. 1923. Oddaja toka se je torej v preteklem letu dvignila za 24,8 milijona kilovatnih ur ali 17,8 %, nampram leto 1923, pa se je povečala za preko 60 %. To povečanje oddaje toka je pripisati deloma vpostavitvi šestega agregata, deloma pa naraščanju konsumna in ugodnemu vodnemu stanju Drave. Znatno so se dvignili tudi dohodki iz oddaje toka, in sicer na 24.510.000 Din napram 21.819.000 Din v l. 1925., 18 milijonov 571.000 Din v l. 1924. in 12.722.000 Din v l. 1923. Dohodki elektrarne so se torej od l. 1923. podvojili. V zvezi z novimi investicijami je elektrarna tudi to leto oddala večja naročila švicarski industriji. Iz skoro nespremenjene postavke efektov v bilanci družbe Elektrowerte A. G. je sklepiti, da bilancira ta družba vrednost delnic Elektrarne Fala (50.000 komadov po 100 Din), ki se v celoti nahajajo v njenem portfelju, še vedno le 3.900.000 švicarskimi franki, čeprav je dejanska vrednost delnic neprimerno večja. Družba Elektrowerte A. G., ki predstavlja le finančno (holding) družbo, izkazuje iz dividend Elektrarne Fala, d. d. in Steiermährische Elektrizitäts-Gesellschaft (kateri obseg pa je mnogo manjši in je v l. 1926. oddala le 47,6 milijona kilovatnih ur napram 47,3 v l. 1925.), predvsem pa iz dohodkov od obresti kreditov, dovoljenih omenjenim družbam, čisti dobiček v višini 2.026.582 švicarskih frankov napram 1.859.125 frankov v letu 1925. in 1.533.349 frankov v l. 1924. Tudi čisti dobiček te finanjske družbe se je torej v zadnjih letih znatno dvignil.

Predstava Udrženja bank finančnemu ministru zaradi bilanciranja realitet. Udrženje bank v Beogradu je poslalo finančnemu ministru predstavko, v kateri prosi, da bi se v bodoče zmanjšanje vrednosti nepremičnin, ugotovljeno po treh strokovnjakih, nedelničarjih, smatralo s strani davčnih oblastev kot izguba in se ne bi obdavčevalo. Tako naredba je potrebna, da se zagotovi realnost bilanc delniških družb. V mnogih primerih bi bilo zaradi realnosti bilanc potrebno znižati tozadavne postavke, ker se vrednost nepremičnin še vedno knjiži po nabavni ceni iz časa, ko je bila vrednost dinarja manjša kakor danes in ko so bile tudi iz drugih razlogov cene na realitetnem trgu mnogo višje.

Trgovinski minister proti brezvestnim bankam. Ministrstvo za trgovino in industrijo je te dni izvršilo pregled nad poslovanjem Tuzlanske privredne zadruge. Ugotovljeno je bilo, da je ta zadruga računala za posojila 50—80 % obresti. Ministrstvo je sklenilo, da se ima zadruga razpuštili, ker se njeno delovanje protivi interesom obsega trgovinskega ministrstva vloženja tožba proti upravnemu odboru Prve srpske zemljoradničke banke, katere delniška glavnica je bila pred tremi leti le fiktivno vplačana in proti upravnemu odboru Požarevačke okružne banke zaradi postopu proti zakonu.

Povišanje delniške glavnice »Petovije«. usnjarske industrije, d. d. v Ljubljani. Na podlagi sklepa obnega zbora, po katerem se ima delniška glavnica »Petovije«, d. d. polagoma povišati od 600.000 Din na 6 milijonov Din, je upravní svet sklenil začasno zvišati delniško glavnico od 600.000 Din na 2 milijona Din z izdajo 14.000 novih delnic po 100 Din nominala. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na eno staro delnico 2 novi po tečaju 150 Din, ostanek pa prevzame posebni sindikat.

Novi stanovanjski zakon je objavljen v 112 številki »Uradnega lista« z dne 5. t. m., na kar opozarjamo zainteresirane.

Konkursno postopanje proti Milanu Vapi, lastniku znane tvernice papirja pri Beogradu. V soboto se je vršil narok v konkurznem postopanju proti Milanu Vapi, lastniku tvernice papirja pri Beogradu. Vapin zastopnik je predlagal poravnavo, po kateri bi se popolnoma izplačale vse terjatve, če uprava državnih monopolov pristane na izplačilo polovice njenih terjatev v višini 20 milijonov Din v sedmih letnih obrokih s

6% obrestmi. Upniki so na ta predlog pristali in je poravnava sedaj odvisna od pristanka uprave državnih monopolov.

Položaj na tržišču hmelja v Zateu. Po poročilu Zadruge trgovcev s hmeljem in delničnimi pridelki v Zateu (češkoslovaška) je bil pretekli teden nakup precej živahan. Na račun inozemstva je bilo kupljenih okrog 2500 starih stotov. Zadnje cene so bile: za srednji žateški hmelj 2100—2200 Kč za 50 kg (70.70 — 74.10 Din za kg), za prvovrstni pa 2265 — 2325 Kč (76 — 78.90 Din za kg). Tendence je mirna. Iz tranzitnih skladišč je bil prodan jugoslovanski (savinjski) hmelj po 1600 — 1650 Kč (58.90 — 54.80 Din za kg), poljski rumeni hmelj pa po 1400—1500 Kč.

Konkurz je razglašen o imovini R. Golobiewskega v Ljubljani, registriranega pod firmo: Anončni in reklamni zavod »Apollo«. R. Golobiewski & Co (prvi zbor upnikov 18. novembra, oglasitveni rok do 10. decembra, ugotovitveni narok 30.

Iz življenja in sveta

Kossuthovo slavlje v Budimpešti

V nedeljo dopoldne so odkrili v Budimpešti na trgu pred parlamentom spomenik Ludoviku Kossuthu. Ime Ludovika Kossutha je tesno zvezano z madžarsko zgodovino. Bil je agitator, organizator in narodni buditelj in prepoveditelj. Njegov vpliv na madžarsko miselnost je bil svojčas močnejši kakor ugled habsburške vladarske hiše in baš v tem je tragika njegovega življenja.

Že v mladih letih je Kossuth okusil vse brskosti življenja. Bil je siromak in kot reven študent je kmalu spoznal prepade, ki dele bogate od revnih. Dobra mu je bila naklonjena ter ga je dvignila zelo visoko, na čelo države. Tem huiša je bila reakcija. Na stara leta je moral Kossuth v izgnanstvo, kjer je kot nasprotnik habsburške monarhije sklenil svoje življenje.

V politiku Kossuthu so bile združene vse lastnosti moža, ki je od zgodovine določen za vojdo. Bil je izborni govornik in je s svojo retoriko prekal vse svoje sodobnike. Poleg tega je bil izvrsten pisec in polemik, novinar comme il faut. Vendar se je najbolj uživel v vlogo ljudskega tribuna. Imel je tako neodoljiv vpliv na ljudske množice, da je ogenj, ki ga je vrgel med druge, vnel tudi njega samega.

Dogodki so ga dvigali od stopnje do stopnje. Iz novinarja in govornika je postal poslanec, iz poslanca minister, iz ministra guverner revolucionarne Madžarske. V protestantovski cerkvi debrecinski se je javno odrekel habsburški dinastiji, kar je postalo zanj pozneje usodno. Po francoski revoluciji je imel govor v Požunu, sedanjí Bratislavi, s katerim je izzval dalekosežne posledice. Prevrtni dogodki leta 1848. niso v mali meri Kossuthovo delo. Bil je nosilec misli demokracije in eden prvih početnikov ideje konfederacije malih narodov podunavske monarhije. Do zadnjega diha pa je bil nasproten habsburški dinastiji.

Velike povodnji v Ameriki

Se niso pozabljene strahovite ameriške poplave, ki so razdelele na tisoče hiš, uničile bombažno letino in zahtevale ogromno število človeških žrtv, že prihajajo nove Jobove vesti iz Združenih držav. Dolgotrajna deževja so povzročila, da so velike reke jele vnovič izstopati. Cele pokrajine stoji pod vodo, mnogo naselbin je razdejanih in vesti poročajo tudi o številnih žrtvah. Najtežje so prizadete države

Massachusetts, Connecticut in Vermont.

Kakor zadnjič, se je tudi sedaj začela katastrofa z vdajanjem nasipov in jezov, ki niso več mogli kljubovati vedno bolj naraščajočim vodnim masam. Reke se razlivaajo čez struge in poplavljaajo ogromne komplekse.

Kraj Backett, ki se nahaja med Pittsfieldom in Springfieldom v Massachusettsu, je popolnoma razdejan. Ljudje so se utegnili rešiti šele v poslednjem trenutku. Zbežali so na bližnje hribe. Voda je v tem kraju izpodkopala

štiristo hiš.

Pridrila je že do Huntindta, kjer je napolnila bližnjo dolino. Oblast je odredila izpraznitev nižje ležečega dela mesta, ki je deloma že postalo plen razbesnelih valov.

V državah Vermont in Massachusetts so pretrgane vse železniške in brzojavne zveze. Na mnogih krajih je voda že dosegla hiše. Reka je odnesla dva mosta in je ponekod stopila do drugega nadstropja

človeških stanovališč. Železniška zveza med Bostonom in Montrealom je prekinjena. Vlaki so obstali v nešteti primerih kar sredi proge in ne morejo dalje. Odpovedale so tudi električne napeljave, kar je zmedo še bolj povečalo.

Bližu Bethela v Vermontu je voda porušila deset velikih mostov. Rutland je brez razsvetljave in popolnoma od-

rezan od sveta. Po cestah dero hudo-urniki. Ljudje se rešujejo kakor more-jo. Nekateri so iz desk zbili čolne in splave, na katerih prepeljujejo sebe in svoje imetje. Drugi so kar obrnili mize, ki so jih izpremenili v zasilne barke.

Položaj je zelo opasen v Bermingtonu, Ludlowu, Newportu, Barreju, Springfieldu in Pittsfieldu. Vsa pritlična stanovanja so pod vodostajem.

V Massachusettsu je reka Hoosac prestopila bregove in izpodjedla nankrat

dvajset hiš,

ki so se zrušile s strahovitim pokom in treskom. Ljudi so morali reševati iz stanovanj z dinamičnim razstreljevanjem zidov.

V Connecticutu najbolj divjata reki Windsten in Torrington. Človeške žrtve so tu zelo številne. Zadnja poročila pravijo, da je po povodnji prizadeta tudi država Newyork.

Utonilo je na tisoče oseb, med njimi baje tudi guverner države Vermont, ki se je podal na kraj nesreče, da bi vodil rešilna dela. V poplavljenih krajih je vlada odredila obsedno stanje, da se ne začne plenitve, ki so ob takih prilikah v navadi.

Podrobneje pregleda o človeških žrtvah še ni, vendar se sodi, da jih je na tisoče. Katastrofa se še vedno širi. Škoda gre v milijone dolarjev.

Boston, 7. novembra, s. Celokupno število mrtvih pri katastrofalnih poplavih v Novi Angleški znaša po dosedanjih podatkih 125 oseb. Vsekakor je treba računati, da se bo število še zvišalo. Medtem poročajo, da so začele vode v gotovih predelih že padati. Deli nekaterih mest so popolnoma pod vodo in nevarnost je, da bodo ta mesta še dolgo odrezana od zaledja. Sila vode je bila na nekaterih mestih tako velika, da je izkopala do 20 čevljev globoke jame.

Earl Nelson,

ki je bil v Winnipegu (Kanada) te dni zaradi posilstva in umora 22 žena in deklet obsojen na smrt. Ameriški tisk je dal Nelsonu ime »človek-gorila«. Svoje žrtve je najprej onečastil potem pa zadalil. Nelson na so dolgo časa iskala kriminalna sodišča v Bostonu, Newyorku, Filadelfiji, Chicagu in Kansasu. Njegovi zadnji dve žrtvi sta bili 27letna Irka Emilia Pattersonova in pa 14letna učenka Laura Cowanova. — Zanimivo je, da je Nelsonova žena na obravnavi pričala v prilog svojemu možu. Proti Nelsonu je nastopalo v vlogi obtožitelja 40 oseb. Pridevek »človek-gorila« je Nelson dobil zaradi svoje nečloveške vnanosti. Justificiran bo koncem januarja prihodnjega leta.

Brezobvezen ogled

ter informiranje o cenah za fino double blago za suknje in raglane vsak dan pri tvrdki: DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Španska kraljica

(na levi) je s svojima dvema hčerama in fantinjama posetila Pariz, kjer namerava ostati teden dni, na kar namerava odpotovati v London, kamor jo je povabil angleški kralj.

Petrolejski škandal v Ameriki

Že pred leti so se raznesli glasovi o velikem petrolejskem škandalu v Združenih državah. Petrolejski magnat Sinclair je postal lastnik petrolejskih vrelcev na ta način, da je podkupil visoke državne funkcionarje. Državni pravdnik ga je tožil in razprava se je imela vršiti že pred dvema letoma, vendar pa so jo z raznimi izgovori vedno zavlačevali in preragali.

Slednjič je bilo sklenjeno, da se proces začne letos v jeseni. Sodišče, ki je proučilo vse tozadevno gradivo, je imelo izreči svojo sodbo. Baš pri tem pa je prišel na dan drugi škandal, ki prica, da tudi ameriška justica ni tako čistih rok, kakor bi človek mislil.

Na potek in izid procesa je vsa Amerika čakala z največjim zanimanjem. Med procesom je namreč izjavil eden izmed porotnikov, da ne bo mogel nepristransko soditi, češ: če bo Sinclair obsojen, mu ta obsodba ne bo prinesla koristi, če bo oproščen, pa prejme v dar vsaj avtomobil.

Ta izjava je napolnila ameriško sodišče, da je vse porotnike spravila pod anketo, ki je prinesla senzacionalne rezultate. Pokazalo se je, da so bili vsi porotniki pod vplivom zasebnih detek-

Nenavadna poroka

Poročali smo že o nenavadni poroki, ki sta jo sklenila jedva tridesetletni ruski avanturist, filmski statist, plesalec itd. Aleksander Zubkov in šestdesetletna princesa Viktorija Schaumburg-Lippe, sestra bivšega nemškega cesarja Viljema II. Danes pri našemo sliki obeh poročencev.

kako je govorila z ravnateljem hotela. »Nekdo se vsako jutro koplje v jezeru, pomislite, čisto nag!« — »Zakaj se ne bi?« je vprašal ravnatelj. »Tako zgodaj ne pride nihče k jezeru.« — »A jaz ga vidim s svojega okna!«

Peter se je zagledal nagega. Pred njim je stal ravnatelj hotela. »Neki gostje se pritožujejo, da žalite s svojjo nagoto njihov estetični čut. Prosim vas, kopljite se kje drugje.« Smoli je bilo tako nerodno, da se je popraskal po hrbtu. Pobral je svojo obleko in je odšel miljo daleč. Ves srečen se je okopal.

Spet je zagledal Angležinjo v pogovoru z ravnateljem. »Se vedno se koplje!« je rekla miss. »Gledala sem z daljnogledom in sem ga videla.«

Drugo jutro ga je čakal ravnatelj ob jezeru. Posledica razgovora je bila, da je šel za pečevo jezeru in se je začel kopati. Tedajci pa je zagledal Angležinjo, kako ga je opazovala izza neke skale. Ves besen je planil in —

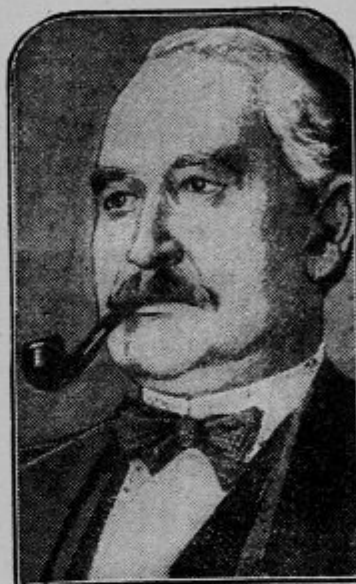
Brrrrr! Spet je zaropotala budilka. Smola se je prebudil bolj premočen, kakor če bi se v resnici kopal. Zavznila je bila ura v zgornjem nadstropju. Pozneje sta zvedela, da stanuje tam ženska, ki navija budilko vsak večer,

Pride! Pride! Pride! Ljubavne avanture Leopoldine Habsburške

Premiera za Jugoslavijo v kratkem v kino „Dvor“

tivov. Detektivi neke zasebne agencije so natančno preiskali finančni položaj vsakega porotnika, ki so jim kupili vse hipoteke in prepisali na svoje ime njihove dolgeve. Na ta način so vršili na porotnike strahovit pritisk.

Stvar je prišla na dan, še preden je korupcija dosegla svoj višek v pravoreku. Ameriška zgodovina pozna že več primerov, ko so obtoženci skušali doseči oprostitev na podlagi vpliva na porotnike. V Ameriki pa je podkupovanje porotnikov mnogo bolj kaznivo nego podkupljenje političnih uradnikov. Zato je ameriška vlada v prvi vrsti razpustila detektivsko družbo, ki je izvajala na porotnike pritisk, Sinclaira pa je postavila pod novo obtožbo in odredila zanj novo preiskavo, ki se bo vršila prihodnjo pomlad

Albert Fall,

kompanjon Sinclaira, ravnatelja petrolejske družbe, kojega afera je pokazala ameriško justico v kaj čudni luči.

Prisleparjeno prvenstvo

V italijanskih sportnih krogih je že dolgo vršalo o korupcijski aferi, s katero si je nogometni klub v Turinu prisleparil italijansko prvenstvo v nogometu. Med člani nogometnega kluba »Torino« in »Juventus« se je namreč izvršil tajen dogovor, da se bo dal klub »Juventus« premagati, na kar dobi klub »Torino« naslov nogometnega prvaka italijanske kraljevine.

Stvar se je izpeljala po dogovoru. »Juventus« je prejel 25.000 lir podkupnine in na prvenstveni tekmi se je res zgodilo, da so igralci »Juventusa« popustili v prilog nogometašem »Torina«. Zadeva pa je naposled vendarle prišla na dan. O njej je razpravljalo posebno častno sodišče, ki je zasedalo celih 15 ur. Zaslišani so bili igralci obeh klubov, ki so izjavili, da so se res dali podkupiti, odnosno da so plačali podkupnino.

Sklep sodišča je bil porazen. Nogometni klub »Torino« je izgubil naslov nogometnega prvaka Italije, posredovalec, ki je plačal 25.000 lir podkupnine, je bil črtan iz seznama italijanske nogometne zveze in klub »Torino« je bil razpuščen. Podkupljivci so morali plačati vrh vsega še 10.000 lir stroškov. Proti podkupljenemu moštvu »Juventusa« je uvedla italijanska nogometna

Protiprenos nahoda in boleznj grla ter usi uporab ajte okusac

ANACOT-PASTILE

samo zato, da lahko zdaj pa zdaj pogleda, ali je moč že dasma ali ne.

»Pridem,« je spet zanimal Smola. — »Toda drži se navodil, ki sem ti jih dala.« Bil je v stanovanju svoje ljubice. Predstavila ga je svojima tetama. To sta bili strahovito debeli ženski. Povabile so ga na večerjo. Na mizi je stala steklenica vina, razne sladkarije in velika skleda jabolčnega kompota. Smola je strahovito mikala steklenico. Vzeti je pa ni smel, da se ne bi pokazal tetama v pravi luči. Takšno razkrinkanje bi bilo usodno za veliko ljubezen, ki sta jo gojila z Marico.

Kratki stik. Tema. Zenske so odhitele po sveče. Smola je ostal sam. Zdaj je prilika, si je mislil. Previdno je tipal po mizi in kmalu otipal steklenico. Seveda je takoj pokusil njeno božansko vsebino. Zenske so se vračale s svečami. Smola je hitro postavil steklenico na mizo.

Luči so obsijale čuden prizor: v skledici kompota je stala steklenica z vinom... In tedaj —

Brrrr!... Nekje je zaropotala budilka.

Nenadkritiliva Eau de Cologne Chypre Boujioz Paris

zveza novo preiskavo ter bo tudi proti njegovim članom izvajala konsekvence. Ta primer jasno kaže, da je v fašistični Italiji mnogo gnilega celo tam, kjer izgleda, da je vse pošteno.

«Parlament» Prima de Rivere «Ekselencia, suverena narodna skupščina prosi vaših povelj.» («Oeuvre»)

Naši onstran granic

p— V Prestranku pri Postojni je bil v nedeljo odkrit spomenik Hugonu Del Fiume, železniškemu mladičniku in Dominiku Tempesti, finančnemu stražniku, ki sta padla meseca aprila ob priliki roparskega napada na blagajno železniškega urada v Prestranku.

p— Promociji. Na univerzi v Padovi sta promovirala za doktorja vsega zdravilstva gg. Josip Potrata iz Trsta in Anton Danev z Opčin.

p— Po trinajstih letih se je vrnil domov v Sempeter ob Soči Josip Tumis. Leta 1915. je prišel v rusko ujetništvo. V višinski guberniji je dobil delo in tam se je oženil. Pred boljševiško agrarno reformo je imela njegova žena 400 njiv zemlje, po reformi je obdržala samo 6 njiv, enega konja in eno kravo.

p— Slovenska knjižnica v Nabrežini je prešla v fašistične roke. Na obnem zboru se je sklenilo tako, kakor so zahtevali fašistični voditelji. Sedaj hoče »Dopolavoro« razširiti knjižnico in dobiti večji prostor za čitalnico. Iz knjižnice se bodo izločevale slovenske knjige in nadomestile z italijanskimi.

p— Premesčena je v Baven (Lago Maggiore) učiteljica Antonia Makarovič, ki je bila pred kratkim postavljena na razpoloženo.

p— Pritisk za vpis med »balile« in fašistične predstraže je vedno silnejši. Po vaseh razglasajo, da je vpis obavezen, »dasi zakon izrecno pravi, da je prostovoljen. Na obrtni šoli v Gorici so zagrozili dijakom, da bodo izključeni iz šole vsi, ki bi se še obotavljali z vpisom v fašistično organizacijo. Na gimnaziji v Gorici je znani profesor Pavlin, ki se je proslavil v Idriji in Tolminu, naročil v četrem razredu, da se morajo nemudoma vsi vpisati v »balilo« in dostavil je: »posebno pa vi, Slovenci!«

p— Slovensko »o peli fantje v Banah in se po svoje zabavali v domači gostilni. Vstopili so orožniki in jih aretirali izrecno radi tega, ker so peli slovenske pesmi. Pri Sv. Jakobu v Trstu hodi fašistična milica večer za večerom po gostilnah in poizveduje po slovenskih pevcih.

p— Po Kanalskem je na številnih hišah s šablono naslikana podoba ministrskega predsednika Mussolinija. Pod sliko pa je napisano po italijansko: Sovražim Slovence.

p— V Koprivi na Krasu so imeli društvo »Zarjo«. Prišel je tja sam Graziljo iz Sežane in zahteval od predsednika, da se mora društvo razpuščiti. Vsilil mu je več vstopnic v »dopolavoro«. Čez nekaj dni se je oglasil Graziljov odposlanec in rekel, da je društvo razpuščeno in da mu morajo izročiti vse imetje. Društveniki so neki dan nato taborovali v domači gostilni. Prišli so miličniki, jim pobrali godala in izjavili, da jih vrnejo, ko se fantje vpišejo v »dopolavoro«... Potem pa pišejo o prostovoljnem razpuščanju društva!

k— Dijaki narodu. Misli s počitniškega zborovanja koruškega slovenskega dijaštva v Pliberku 7.—10. avgusta 1927. Čedna brošura, ki jo je izdal »Klub koruških slovenskih akademikov na Dunaju«. Deželna poslanca dr. Petek in Stare pozdravljata akademsko mladino, katero čaka doba z novimi smernicami za razvoj slovenskega življa na Koroskem. Poslanec Stare jim kliče: »Svojemu ljudstvu hočete koristiti, to je vaš namen. Poln zaupanja gleda narod na vas v pripravi, da ste vi njegovi, da ljubite domačo grudo, kakor jo ljubijo! Celovško gimnazijo je obiskovalo lani 51 slovenskih dijakov, letos okoli 60. Na učiteljsku ni naših dijakov! Tukaj se treba prijeti dela! V semenišču je 6 slovenskih bogoslovcev. Klub koruških sloven. akademikov na Dunaju šteje 8 članov. Med drugimi članki je posebno zanimiv »Osnutek za program koruške slovenske stranke«. »Slovenska manjšina je velika družina vseh slovenskih rodov na Koroskem, ki so živeli od prvih dni koruške - slovenske kulturne razvijanja do danes. Ljudsko glasovanje je odrezalo koruške Slovence državnoopravno ali ne kulturno od ostalih Slovencev in Jugoslovenov. Jasna je kompaktnost naše manjšine ž njimi... Zanimiva je razprava o potrebi novega gospodarskega programa... Matici slovenskih prosvetnih društev v Celovcu treba dati nove življenjske sile.

so najboljšje, najtrajnejše in zato najcenejše.

M. C.

Nekje je zaropotala budilka...

«Sobo iščeval» sta rekla Peter Smola in Jaka Suhi stari ženi, ki je odprla vrata. »Zvedela sta, da oddajate sobo. Midva bi jo rada vzela v najem.« Ženska ju je merila od nog do glave.

«Ali sta poročena?» — »Ne, ta je pa dobra,« si je mislil Suhi. »Oh, ko bi le bila,« je dejal Smola sam pri sebi.

«Ne.»

«Ali sta dijaka?»

«Ne, uradnikala.» «A tako,« je rekla babnica in jima pred nosom zaloputnila vrata.

«Sobo iščevala,« sta beračila drugod. »Ženaj na nimava, ker nisva poročena.«

«Ali imata otroke?» «Ne.» — Plachu-jete redno? Ali imate navado, da vodite ženske v stanovanje?»

«Lahko nama...»

«Ze verjamem. Sprejemem vaju. Kar naprej. Dobro došla.»

«Ali je stanovanje mirno?» se je ojunatil Suhi.

«Oh, to se razume.»

«Dovolite, moje ime je Peter Smola,« se je predstavil Smola. «...moje — Jaka Suhi.»

Američani in njih sorodniki

dobe važna in koristna pojasnila v listu »Gospodar«, ki izide 10. novembra 1927. Uprava: Miklošičeva c. 6, Ljubljana.

Predavanja v društvu „Pravniku“

ko se pričela v sodni palači dne 2. t. m. za tekočo zimsko sezono. Društveni predsednik dr. Majaron je pozdravil mnogobrojni zbor in podelil besedo sod. svetniku Antonu Lajovicu, ki je potem poldrugo uro predaval o temi: »Materialnopravno procesno vodstvo po našem civ. pr. redu.« Glavne misli so mu bile:

Temeljna ideja starega avstrijskega civilnega procesa je bila, da stranke absolutno disponirajo s pravnim materialom. Sodnik ni imel pravice vtičati se v pravni material ali ga skušati popljudati. Franc Klein, stvaritelj sedanjega civilnega procesa, se je v svojem spisu »Pro futuro« vehementno zavzel, da se v novi civilni proces vpelje tkzv. oficijalna maksima. Sodnik naj ima pravico odločimo in v smeri iskanja resnice vplivati na nedostatni pravni material, ki ga nudita stranki. Kleinu je uspelo, da je njegova teza bila sprejeta v novi civ. pravni red, ki ga je sam ustvaril. Oficijalna maksima je naša izjava v §§ 180, 182, 183, 496 in 503 c. p. r. V svojem postumumem delu »Avstrijski civilni proces« je Klein sam poudarjal, da ga je vodila misel o novem civilnem procesu legirati oba principa dispozicijskega principa in oficijalne maksime. Smatral je, da je materialno procesno vodstvo omejeno edino po uveljavljenih zahtevkih strank.

V navedenih §§ se na način, ki je dosežanji praktični malo jasen, križata dispozicijski in oficijalni princip.

Za omejitve materialnega procesnega vodstva rabi zakon izraze: »izčrpno« obravnavanje, navedbo »znatnih«, »bistvenih« okolnosti. Te izraze je smatrati za vrednotne pojme. Za njihovo merilo sta po mnenju predavatelja merodajna samo dva vidika. Pri izbiranju trditvenega materiala je merodajen le pravni vidik; le pravna norma, oziroma pravilnejše, konkretna aplikacija pravne norme, lahko pokaže, kje so nedostaki; strankinih trditvev. Psihologija pravnih konstrukcij in ozir na to, da so pravne konstrukcije popolnoma odvisne od oseb, ki konstruirajo, od njihove celotne duševnosti, je tudi glavni argument za potrebo materialnega procesnega vodstva tudi takrat, če imata stranki odvetnike za zastopnike.

Merilo pri vrednotenju zgoraj navedenih zakonitih izrazov, kadar gre za oblikovanje dokaznega materiala, je kavzalni vidik.

Meja, do katere pa saga materialno procesno vodstvo, ni podana, kakor to misli Klein, z golim zahtevkom stranke, temveč s tožbeno individualiteto. Ta pojem je nujna posledica zakonitih institucij litispendence in pravomočno razslojene stvari in obenem naravna in samo ob sebi umevna podlaga vsakemu obravnavanemu sporu.

V razpravi o tem predavanju, ki je bilo sprejeto z veliko pohvalo, sta se oglasila viš. sod. svetnik dr. Palnič in bivši svetnik Stola sedmorice Fr. Milčinski. Prvi je razpravljaj o ureditvi predmeta v inozemskih zakonodajah, drugi pa o praksi, ki se drži zlate sredine. Prihodnje predavanje bo drugi teden o načrtu zakona o prisilni poravnavi.

Katastrofa parnika „Strossmayerja“ na Dunavu

V nedeljo okrog 8. zjutraj je iz savskega pristanišča v Beogradu krenil parobrod »Strossmayer« s 300 potniki v pravcu proti Pančevu. Jutro je bilo morno in na Dunavu je ležala gosta megla. Da bi se lažje orientiral, je kapetan broda velel brod približati desni obali. Ob piskanju sirene je brod počasi in oprežno rezal Dunav. Ko bi bil moral kreniti v levi rokav pod Klanjce, se je brod naenkrat ustavil, čeprav so vsi stroji delovali. Potniki so začutili silovit sunek in takoj nato je nastala strašna panika. Nihče ni vedel, kaj se je dogodilo, vsi pa so slutili nesrečo. Kmalu so se iz spodnjih salonov čuli obupni vzkliki: »Brod tone!«

In res je bil spodnji del broda, kjer se je nahajal salon I. razreda, razdrt. Voda je začela vdirati skozi veliko odprtino. Kakor blazni so začeli potniki, posebno še številne ženske, begati na krov in vpiti na pomoč. Njihovo vpitje je prekrilala sirena, ki je z vso paro tulila na pomoč.

Broda v megli ni bilo videti z obale. Tuleenje sirene pa je opozorilo prebivalstvo na obali in začeli so prihajati na pomoč motorji in navaadni čolni. Kmalu je bila o katastrofi obveščena tudi direkcija Rečne plovbe, ki je takoj poslala na pomoč brod »Prešeren«. Uspelo je zbrati iz čolnov in iz potapljačice se ladje vse potnike. Ko se je okrog 11. megla nekoliko dvignila, so potniki s »Prešerenom« nadaljevali vožnjo proti Pančevu. Katastrofa je nastala zaradi tega, ker je »Strossmayer« zadel ob trup parnika »Vulkan«, ki se je potopil l. 1918. Škoda s potopitvijo »Strossmayerja« znaša okrog 200.000 Din.

Ako potrebuete kakršnihkoli

informacije, trgovske zveze ali intervencije v Beogradu, Srbiji, Vojvodini Banatu in Slavoniji, obnite se pod imenom Pravitelne zveze na Rudol Mose v Beogradu, Terzije. Za odgovor je priložiti 10 dinarjev, lahko tudi v namka. Poslujemo točno in solidno ter imamo provizorne zveze.

Svetovnoznane original
prave LUTZOVE peči
iz BLUDENZA
in emalirane z napisom
ima v zalogi samo:
Inž. MATE GUZELJ, Ljubljana-Siška,
Jernejeva cesta 5 (blizu stare cerkve),
na dvorišču pod hišo Celovška cesta št. 58.

V globoki žalosti sporočamo prežaloostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprogo, oče, stari oče, avak in tast, gospod

Ivan Anžič

posestnik

daneš, 7. t. m., po kratki boleznimirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predraga pokojnika bo v sredo, 9. t. m., ob 8. uri popoldne iz hiše žalosti, Hradskega vas 24, na pokopališče v Štepanjo vas.

Ljubljana, dne 7. novembra 1927.

Žalujoči ostali,

S potrtim srcem naznanjamo, da nam je nebo vzelo našega ljubljanka

Marjančka

v nežni starosti 3 in pol let.

Pogreb našega nenadomestljivega sinčka bo v sredo, dne 9. t. m. ob 8. uri popoldne iz držav. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. nov. 1927.

Anton in Ljilka Žerjal, stariši.
Tonček, bratec; Mimica, sestrice.

Mestni ograde: zavon

Potr neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da nas je danes naša predobra soproga in mamica, gospa

Leopoldina Klajnšek

nenadoma zapustila za vedno. Pogreb preblage pokojnice se vrši dne 9. novembra t. l. ob 9. uri iz hiše žalosti, Trbovlje št. 67, na tamonje pokopališče.

Trbovlje - Št. Janž, 7. nov. 1927.

Anton Klajnšek, Verica, Pepi.
soprogo, otroci.

Zahvala.

Za ljubeznive dokaze iskrenega sočustvovanja, ki so mi došli v tolikem številu povodom prerane smrti mojega nad vse ljubljene soproga, gospoda

Valentina Kopitarja

kakor tudi za nadvse časteče spremstvo na zadnji poti preblagega pokojnika se tem potom najpristranejši zahvaljujem.

Prav posebno zahvalo sem pa dolžna gg. dr. Blumauerju in dr. Kramariču za njuno veliko skrb in trud v boleznih rajnega, al. zastopstvu »Narodne tiskarne« ter številnim drugim zastopstvom, č. sestrar umiljenkam, predvsem č. sestri Leopoldini, za vso njih požrtvovalnost v dolgi boleznih, slavnemu pevskega društva »Slave« za prečesljivi žalostinki pred žalnim domom in ob odprtem grobu ter slednjič vsem darovalcem krasnega cvetja. — Vsem bodi najtoplejša zahvala!

Ljubljana, dne 7. nov. 1927

Zalujoča soproga
MARIA KOPITAR.

Prostovoljna javna dražba
tovarne meril v Slovenjgradcu

se bo vršila dne 12. t. m. ob 11. na licu mesta.

Dražba se bodo:

a) Zemljišča vlož. št. 189 in 320, katastralna občina Slovenjgradec, in vlož. št. 10, kat. občina Lezen (tovarna meril z vodno silo, stanovanjsko hišo, tvorničnimi poslopji, žago, turbino in stroji tvornice meril, nadalje s 15 stavbinimi in zemljiškimi parcelami v skupni izmeri 2 ha 77 a 31 m². — Izklicna cena 300.000 Din.

b) Tvornične zaloge mehkega rezanega lesa. Izklicna cena 108.775 Din.

c) Tvornične zaloge meril. Izklicna cena 193.301 Din 25 p.

Vadlj znaša desetino cenilne vrednosti.

Dražbeni pogoji in seznamka tvornične zaloge ad b) in c) so na vpogled pri okrajnem sodišču v Slovenjgradcu.

Registrirano blagajno

kupim.

Ponudbe na oglasni oddelek „Jutra“ pod šifro „Blagajna“.

Najboljše
angleško in češko blago
iz žiste volne za moške suknje, dam. plaške
in obleke, priznane dobre pivotske preproge domače ročne industrije, vse vrste drugih preprog, stalno perilno blago priporoča po zelo ugodnih cenah

J. KOSTEVČ
MANUFAKTURNA TRGOVINA
LJUBLJANA, Št. Petra cesta št. 4

Krajni šolski svet na Grosupljem razpisuje

oddajo mizarskih del

pri novem šolskem poslopiu.

Mesec dni obvezne ponudbe do

24. novembra 1927

vložiti pri županstvu, kjer so načrti in pojasnila na razpolago.

Zahvala.

V nepopisno težkih dneh ob prerani smrti naše ljube, nepozabne gospe

Milene Žerjavove roj. Lavrenčič

nam je z vseh strani naše domovine bilo izraženih toliko dokazov iskrenega sočutja, obenem pa toliko plemenite počastitve spomina naše predrage, da smo globoko ginjeni hvaležnosti.

Neštetim znanim in neznanim prijateljem, ki so pokojnico kropili, jo zasuli z najlepšim cvetjem, tisočerim, ki so jo spremili na njeni poslednji poti, zastopnikom državnih oblast, občin, korporacij in humanitarnih, kulturnih ter političnih organizacij, bodi izrečena naša iskrena zahvala.

Ni nam možno na tem mestu imenovati vseh, ki so nas obdali s svojo ljubeznijo. Nikdar pa nanje ne pozabimo.

Veličasten izraz priznanja in sočutja, ki ga je pokazal Sokol l. svoji podstarostki in kumici, kakor tudi topli govor br. Josipa Turka, gospe Maše Gromove in gđ. Marije Grošljeve ter ganljivo lepe žalostinke, s katerimi so združeni pevski zbori počastili pokojnico nam ostanejo v posebno milem spominu.

V Ljubljani, 6. novembra 1927.

Rodbine dr. Žerjav-Lavrenčič-Pehani.

Za posestvo iščete kupca?

Naročite in čitajte list »Gospodar«, Miklošičeva cesta št. 6, Ljubljana. Izide 10. novembra 1927.

ELEKTRONKE

dobite pri trvdki BAR

Radio aparati in potrebšćine
FRANC BAR, LJUBLJANA,
Cankarjevo nabrežje 5.

LIVARJA

izvežbanega, energičnega in treznega sprejememo s prvim decembrom v našo kovinsko livarno. Kdor se za to službo zanima naj se pisмено s priložo spričeval javi na Jakob Reich sinovi, tvornica decimalnih tehnic in poljedelskih strojev, Novisad.

Trgovci zahtevajte engros ceno.

„JUNIPER“

zeleno francosko žganje z brinjevim ekstraktom je najboljšje sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim in lednim itd. Dobi se v vsaki apoteki, drogeriji in trgovini.

Glavna zaloga: Vitoimir Dolinšek
AGENTURA „JUNIPER“
Celje, Gosposka ulica št. 26.

Razpis.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo
razpisuje oddajo

krovskih

in kleparskih del

za stanovanjsko hišo na Bletweisovi cesti. Vsi potrebni podatki, kakor proračuni i. t. d. se dobijo med uradnimi v zborničnem uradu.

Zapečateni oferto je oddati do 10. t. m., 12. uri opoldne pri podpisnem uradu.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

C. Phillips Oppenheim:

Milijonar brez denarja

»Povem vam vse,« ga je prekinili oni poln zaupanja. »Moja sestra in jaz stanujemo na Grovenor-Squaru. Ona je lady Margaret Braydon, a jaz sem Geoffrey Braydon. Najina mati je priredila maškardno v pusto je bilo da nikoli tega. Že davno sem si hotel ogledati kak conventgardenski ples in Meg me je pregovorila, da sva se peljala tja, češ, saj ne ostaneva delj nego uro. Tudi ona je hotela videti, kakšne so te zabave. Seveda je bilo neumnost. Ko sva bila tam, je nekaj moških nadlegovalo mojo sestro; že sem jo hotel odvesti domov, ko je nastala zelo neprijetna istorija. Neki dami je bil tat ukrad zapustništvo. Obdolžila je Meg. Zapestnica je ležala na tleh, nedaleč od Meg; prav slabo se je obračalo za nju. Dva moška sta hotela prijeti sestro, da bi med tem poslali po redarja. Enega sem pobil, drugega sem podstavil nogo in Meg je lahko ušla. Rešila sva se oba, toda v raznih smereh, tako da je nisem mogel najti. Vaša zasluga je, da je prišla brez nevarnosti domov, drugače bi bil nastal grd skandal, zakaj eden izmed gospodov jo je spoznal in slišal sem, da je izsiljevalec. Malone uro sem iskal sestre, toda moral sem biti previden, zakaj tisti, ki sem ga potokel, je bil nesrečno telefonil po tleh, tako da so ga spravili v bolnico. Naposled sem telefoniral domov, služabniku, ki mu zaupam, in sem izvedel, da je Meg že v postelji; tedaj sem se vrnil tisti jaz. Evo, taka je zgodba. Veliko sva vam dolžna, Mr. Bliss.»

»Prav, prav! A zdaj se moram posloviti. Obilo posla imam in gospa je gotovo že nestrpna.«

Naročila in vse dopise, ličilo se malih oglasov, je poslal na Oglasi od dalek Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalnih in socialnih namene objavljajo: vaka beseda 50 par. - Najmanjši znesek Din 5-. Pristojbina za tifo Din 3-

Mali oglasi

Uje pristojbina je uparla bi občan z avtoriziranim, a car ni oglasi ne probajo. Čekovni račun pošla krajinica Ljubljana, št. 1862

Obri

Popravila:

Specijalni mehan. pisarni-
skih strojev.
Ivan Legat, Maribor
Vetrinjska ulica 30.
Telef. int. 434. 233a

Vulkanizirani

vse vrste avtomobilov ter
galoše in snežne
gumijevke čevlje
Popravilni koleci in mo-
torji. F. Skafar, Ljubljana
Rimska cesta 11. 12

Snežne čevlje

in galoše sprejema v po-
poravilo tvrdka S. Trebar,
Bv. Petra cesta št. 6. 8399

Službo dobi

Vzgojiteljico
sprejemam k 2 otrokom za
čas dan. Gospodinja s so-
vredno izjavo, zlasti
italijanske imajo prednost.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Vzgojiteljico«
66. 34566

Trgov pomočnika

manufakturna, dobrega
prodajalca, sprejme v tr-
govino Ivan Savnik, Kranj
34514

Trg. vajenca

za primerno šolsko izobra-
bo, pridnega, postojnega in
močnega (učenci meščan-
skih kol imajo prednost)
sprejme takoj v trgovino
mešanske blaga Z. Grlica,
Opolnica, pota Konjice.
34453

Knjigovodjo

verziranega v lesni trgo-
vini, mistarstvu in parni
lagi, z večletno prakso
smočno voditi podjetje
samostojno, sprejemam.
Zmožen mora biti sloven-
ščino, nemščino in italijan-
ščino. Stanovanje prosto.
Nastop. Janarja. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Lesna industrija«. 34404

Postrežnico

mlajšo, ki posna delo so-
barice, sprejemam za jutra-
sje ura. Naslov v oglas.
oddelku »Jutra«. 34682

Strojepiska

perfektna slovenska steno-
grafinja, z dviletno prakso
v dvodelni pisarni,
teli silnično nameščenja v
mestu ali na delu. Cenj.
ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Strojepiska«. 34661

Trg. vajenca

dobro vzgojenega, po-
stojnega, sprejemam za jutra-
sje ura. Naslov v oglas.
oddelku »Jutra«. 34682

Trg. pomočnika

mešanske stroke in tele-
fonizacijo, sprejemam takoj.
Prednost imajo oni, ki so
veščji tudi lesne trgovine.
Jos. Osoin, Laško. 34608

Pletiljo

osiroma 2. vrsti vseh del,
sprejme. Jota Glina, Ljub-
ljana, Celovška cesta 87. 34571

2 vajenki

za strojno pletenje sprejme
Evg. Bonac, Prod. škofiji
M. 1/1. 34683

Železostrojarje

prvovrstne in strojne klu-
čavničarje, zares prvovrst-
ne, ki so delali po velikih
strojnih tovarnah in žele-
znicah, trajen posej —
sprejme žla komisije 10, 11, 12. in 13. novembra
na Borski dela v Ljubljani,
za novi vojni-dravni ar-
senal v Kragujevacu. Po-
gost: 60 dnevnica za 8-
urnik 65-90 Din, oženjeni
imajo še 200 Din meseč-
na dodatka za stanovanje,
a neženjeni 100 Din. Stan-
ovanje so razpisane in do-
bi se takšna pomoč za
silnitvene stroške od drža-
ve. 34666

Vajenca

sprejemam v manufakturno
trgovino. Naslov v oglas.
oddelku »Jutra«. 34695

Več delavcev

za skenjanje govora sprejme
Josip Putre, Spitiški pri
Kamniku. 34714

Hišnico

za samo 1 osebo, felim za
vilo v Ljubljani. Pisane
ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Hišnica«. 34721

Izurnjeno pletiljo

sprejemam. Ponudbe na ogl.
oddelku »Jutra« pod »Iz-
urnjeno pletiljo«. 34722

Pletilja

z večletno prakso, sprejme
delo na dom. Pisane po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Pletilja«. 34688

Perica v Mariboru

grati v boljše hiše.
Naslov pri podružnici Jutra
v Mariboru. 34733

Spisvanje

na pisalni stroj sprejemam.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Čisto 38«. 34738

Postrežnico

samsko, felim od 8. ure
naprej. Pred škofiji 15/1. 34715

Desettisoče zaslužka

bres rizika nudim tistemu,
ki vloži 2-3000 Din za
vseletno patent. Ponudbe
na naslov: Matelli, Kon-
gresni trg. 34730

Šivilja

za perle in obleke gre po
niski ceni na dom. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 34718

Službo dobi

za perle in obleke gre po
niski ceni na dom. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 34718

Absolvent

avtorizirane trg. šola, z
dviletno prakso v mešani
trgovini, veščji tudi pla-
niških del, felim službe —
Cenjene ponudbe na oglas.
oddelku »Jutra« pod »Absolvent 35«. 33836

Zobotehnik

perfektno v zlatu in kav-
čini, felim nameščenja. —
Ponudbe na naslov Radolf
Golob, Celje, pri dr. Sado-
dnika. 34670

Čevljar, pomočnik

mlad, zmožen zbitiga in
nekoliko šivnega dela, fe-
li službe. Ivan Mulej Ra-
dovljica. 34609

Pletilja

felim službe. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 34659

Trg. vajenec

bi rad nadaljeval učenje.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Trg. vajenec«. 34700

Dimnikar, pomočnik

dobro izurjen, felim službe,
najraje v mestu. — Ivan
Ferdner, Višnja gora 62. 34705

Pouk

za pripravo danihskih
krojev se prikaže takoj.
Ponujem vsako uro, tudi
zvečer od 6. do 9. ure.
Mesečno stane 500 Din. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34698

Učni tečaj

za pripravo danihskih
krojev se prikaže takoj.
Ponujem vsako uro, tudi
zvečer od 6. do 9. ure.
Mesečno stane 500 Din. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34698

Akademik

instruira uspešno srednje
šole. Zmeren honorar. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Razlaga je vse«. 34688-a

Konzervatorist

Marjan Lipovek, Pred škof-
iji 17/1, daje klavirski
pouk. 34687-a

Prodaj

hrastova parketna odpadke
od 100 kg. ter moka drva po
niski ceni dostavljamo na dom
paga »V Seagretti« —
Ljubljana, za gospodinj-
stvom. 34688

Drva

hrastova parketna odpadke
od 100 kg. ter moka drva po
niski ceni dostavljamo na dom
paga »V Seagretti« —
Ljubljana, za gospodinj-
stvom. 34688

Mrve

zdrave, praste ali v balah
kupim 5000 kg. — Ponudbe
franko vagon Ljubljana. Din
130. razpisalja mlekarne
Sunja. 34683

Suhih gob

lepih, kupim vsako množi-
co. Ponudbe na oglasni od-
delku »Jutra« pod »Gobe«. 34693

Mrve

zdrave, praste ali v balah
kupim 5000 kg. — Ponudbe
franko vagon Ljubljana. Din
130. razpisalja mlekarne
Sunja. 34683

Stroje

Slickemaschine, Rundma-
schine, napravo za post-
klanje, delovne mise in
brus prodam. Dopise pod
»Poceni 15« na oglasni od-
delku »Jutra«. 34680

Perje

gose, rače, kokoške in
purje prodam vsako množico
in po najnižji ceni trdva
E. Vajda, Čakovec, Modji-
murje. Telefon 59 60, 8. 34105

Mizarji

Vezane ploške (Sperrplat-
ten) lepe in suhe dobavlja
najceneje J. Bepe, Ljub-
ljana, Tesarska ulica 8. 34685

Javna dražba

razne kuhinjske in sobne
opreme, prikl. itd. se bo
vršila v četrti, 10. nov.
ob 14. (2) uri popoldne v
Bohoričevi ulici št. 33. 34689

Otroško posteljo

z zimsko prodajo. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 34694

2 dolga kožuha

nova, prodam. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 34716

Gasilski krov

kompletan, napredaj. Na-
slov pri podružnici »Jutra«
v Mariboru. 34735

Briljanten prstan

in briljantne uhane prodaj
Vinčeti. Maribor, Sloven-
ska ulica. 34732

Zbirko znank

veliko, urejeno po serijah,
med temi mnogo kolonijal-
nih, poceni prodam. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«
34727

Priloge

la imperial sir
iz stolpa papirja, 4 tucate
po poštni plačini. Din
130. razpisalja mlekarne
Sunja. 34683

Suhih gob

lepih, kupim vsako množi-
co. Ponudbe na oglasni od-
delku »Jutra« pod »Gobe«. 34693

Mrve

zdrave, praste ali v balah
kupim 5000 kg. — Ponudbe
franko vagon Ljubljana. Din
130. razpisalja mlekarne
Sunja. 34683

Sadje

1 vagon in belega mošta
30 hl ter črnega 5 hl. po-
vrednostnega, proda vlastito-
stno Plidecke, pota Netre-
tič, kraj Karlovca. 34692

Kupim

vsakovrstno zlato
kupim po najnižji ceni na
Ljubljana. Wolfsova ul. 85

Ia borovih hlodov

v dolžini 4-6 m. največ 5
in 6 m. od 30 cm srednjega
premera naprej, svežih, ku-
pim vsako množico. Doba-
va takojšnja, plačilo po
akreditiv. — Cenjena po-
nudba z navodno ceno na
naslov: Nandje Perjan, Ja-
senice, Gorenjsko. 34450

Stare kovine

baker, med, svinec, cink
iverje od medij, alumi-
nij, nikelj, ploče aku-
mulatorja, svinčeni
pepel, stare silonske
glave, crke, aumpe vsa-
ko količino in plača
najbolje »Calin« k. d.,
Zagreb, Ma. d. d. 1. 34686

Preost

Vrt v mestu
oddam, event. vsemu dru-
žabniku za vrtnarstvo. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Zelenjad in
cvetje«. 34688

Hiša s trg. lokalom

rad preloži ugodni na-
prodaj. Pojavnika daje A.
M. Fobretje pri Mariboru,
Cesta na Brezje 8. 34500

Hiša in lep vrt

na prodaj v Trbovljah tik
od cest. Naslov v ogl.
odd. »Jutra«. 34690

Bukovega gozda

45 oraloj napredaj. Blago
prvovrstno. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Bukov gozd 101«. 34673

Visokoprtilično vilo

nov, prodam za 145.000
Din pod zelo ugodnimi po-
gost. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod »Vila 140«. 34697

Vilo

kupim za 850.000 Din. Po-
sredovalec iskani. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Blazor«. 34703

Lokali

lepo in veliko, s posebnim
vhodom in elektriko takoj
oddam. Polze se v Boho-
ričevi ulici 29 — Brclje. 34702

Pisarno

z elektr. razsvetljavo in
posebnim vhodom, v pritli-
ču — ter lepo in veliko
suho skladišče
v sredini mesta oddam —
akupo ali posamezno. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 34686

Lokal za mesnico

oddam v Ljubljani. — Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Dobro
lodo«. 34687

V najem

lepo, s elektriko razsvet-
ljavo, separirano, s soupo-
rabo kopalnice, po mogot-
nosti s klavirjem felim za
takojšnja dela. Ponudbe
pod »Sam v centru« na
oglasni oddelku »Jutra«. 34710

Opremljeno sobo

lepo, s elektriko razsvet-
ljavo, separirano, s soupo-
rabo kopalnice, po mogot-
nosti s klavirjem felim za
takojšnja dela. Ponudbe
pod »Sam v centru« na
oglasni oddelku »Jutra«. 34710

Trgovino

skladišče in stanovanje v
hili, da takoj v n. j. m.
L. Fürsager, Radovljica. 34687

Vinsko klet

subo in svetlo, s elektriko
razsvetljavo, vodozodrom
in plačno, radi preselimo od-
dam v najem. Klet se na-
haja tik glavne kolodvor-
ne ter je pripravna za vsa-
ko obrt, industrijo ali tr-
govino za dobo. Najem-
nik lahko prevzame tudi
nekaj inventarja, kakor so:
d. mize in stoli. — J.
Dergas, Maribor, Korotška
cesta 48. 34736

Sobe

Prazno sobo
v bližini opere felim za
pisarno. Ponudbe na oglas.
oddelku »Jutra« pod »Pis-
arniška soba«. 34687

2 gospoda

sprejemam na stanovanje.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34558

Gospoda

sprejme kot sestanovalec
g. Kravanja, Cesta v Rož-
no golinjo 43. 34546

2-3 sobe

za pisarniške svrhe se
oddam takoj. Naslov v ogl.
odd. »Jutra«. 34687

Prazno sobo

čisto, s posebnim vhodom
in elektriko razsvetljavo
oddam s 15. novembrom.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34688

Separirano sobo

lepo, oddam solidnemu,
stalnemu gospodu. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 34678

Krasne sobe

s kopalnico, ev. klavirjem
oddam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 34696

Opremljeno sobico

s posebnim vhodom in elek-
triko razsvetljavo takoj
oddam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 34690

Sobo

svetlo in zračno, s 2 po-
steljama oddam v bližini
Tabora. Naslov pove ogl.
odd. »Jutra«. 34679

Krasno sobo

oddam takoj solidnemu go-
spodu ali gospodini — v
novi vili v 1. nadst., s
razgledom na ulico, Mirje.
Naslov v oglas. oddelku
»Jutra«. 34681

2-3 prazne sobe